

SPRAWOZDANIE

z działalności

Miejskiego Ośrodka

Pomocy Społecznej w Ilawie

za 2016 r.

marzec 2017 r.

I. WPROWADZENIE

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie jest jednostką organizacyjną Gminy Miejskiej Iława, powołaną do realizacji w jej imieniu zadań pomocy społecznej, nieposiadającą osobowości prawnej. Celem działalności Ośrodka jest umożliwienie przewycięzania trudnych sytuacji życiowych tym, którzy nie są w stanie sami ich pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Wspiera ich w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Zmieniająca się pod koniec lat osiemdziesiątych ubiegłego wieku sytuacja społeczno-gospodarcza, zmiany na rynku pracy oraz ulegająca ewolucji wizja pomocy społecznej, widoczna m.in. w przepisach prawa, stawiają przed Ośrodkami Pomocy Społecznej nowe wyzwania. Wszystkie instytucje pomocowe, a w szczególności Ośrodki, muszą sprostać rosnącym wymaganiom i oczekiwaniom. Jednak nowa rzeczywistość daje zarazem nowe możliwości, a ponadto wskazuje i wytycza kierunki rozwoju instytucji pomocy społecznej. Wymusza też konieczność przyjęcia nowych rozwiązań organizacyjnych, poszerzenie i aktualizowanie dotychczasowej oferty wsparcia, realizację nowych przedsięwzięć, przy wykorzystaniu posiadanych przez Ośrodek zasobów, w szczególności kadrowych czy lokalowych. Wskazuje też na potrzebę zacieśnienia współpracy z różnymi podmiotami z otoczenia Ośrodka. Współpraca ta może przybierać różny kształt i prowadzić do zawierania umów o współpracy, tworzenia partnerstw, wspólnego aplikowania o środki zewnętrzne oraz realizowania wspólnych zadań.

Warto podkreślić, że rosnące wymagania wobec instytucji pomocowych nie zawsze idą w parze ze wzrostem ilości środków z budżetu Państwa czy samorządu. Zatem konieczność realizacji nowych zadań, uruchamiania inicjatyw, projektów i programów często równoznaczna jest z koniecznością pozyskiwania środków z innych, niż wymienione źródeł.

Zadania pomocy społecznej na terenie miasta Iława Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje przy współpracy organów administracji rządowej i samorządowej, organizacji pozarządowych, innych instytucji i kościołów oraz osób fizycznych i prawnych.

II. ORGANIZACJA I ZASOBY MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Główna siedziba Ośrodka położona jest przy ul. Grunwaldzkiej 6A, gdzie działa administracja Ośrodka, w skład której wchodzi:

- a) Dział Pomocy Środowiskowej,
- b) Dział Pomocy Instytucjonalnej,
- c) Dział Finansowo – Księgowy i Zamówień Publicznych,
- d) Dział Świadczeń Rodzinnych, Alimentacyjnych i Dodatków Mieszkaniowych,
- e) Radcy Prawni,
- f) Kadry i Sekretariat.

W Ośrodku istnieją kierownicze i samodzielne stanowiska pracy:

- a) Głównego Księgowego,
- b) Kierownika Działu Pomocy Środowiskowej,
- c) Kierownika Działu Pomocy Instytucjonalnej,
- d) Kierownika Działu Świadczeń Rodzinnych, Alimentacyjnych i Dodatków Mieszkaniowych,

- e) Radców Prawnych,
- f) Starszego inspektora ds. administracyjno-kadrowych i bhp,
- g) Sekretarki.

W budynku tym znajduje się również Dzienny Dom Pomocy Społecznej (dla osób starszych, samotnych, niepełnosprawnych) z zapleczem kuchennym, stołówką, świetlicą, salą rehabilitacyjną oraz łazienkami z kabinami natryskowymi. Dzienny Dom funkcjonuje w ramach struktury organizacyjnej Działu Pomocy Instytucjonalnej.

Ma tutaj swoją siedzibę Stowarzyszenie Na Rzecz Pomocy Społecznej.

Obok obiektu mieszczą się dwa garaże znajdujące się w zasobach Ośrodka, a w nich dwa samochody:

- ❖ Opel Vivaro (rocznik 2016) przystosowany do przewozu osób niepełnosprawnych, w tym również osób poruszających się na wózkach inwalidzkich, który został zakupiony w grudniu 2016 roku,
- ❖ Renault Kangoo (rocznik 2003) przeznaczony do dowozu gorących posiłków do miejsca zamieszkania podopiecznych oraz innych potrzeb Ośrodka (stan licznika na dzień 31.12.2016 r. – 184.571 km).

Ośrodek posiada również trzeci samochód: Daewoo Lanos (rok produkcji 2002), stan licznika na dzień 31.12.2016 r. – 134.061 km, a także samochód Renault Trafic (rocznik 2006) przystosowany do przewozu osób niepełnosprawnych, w tym również osób poruszających się na wózkach inwalidzkich (stan licznika na dzień 31.12.2016 r. – 312.970 km), który jest garażowany w garażu TBS przy ulicy Jagiellończyka.

Poza tym Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie posiada obiekt przy ul. Obrońców Westerplatte 5, w którym zlokalizowane są:

- a) Świetlica środowiskowa „Mopsik” dla dzieci z rodzin problemowych,
- b) Punkt Interwencji Kryzysowej dla osób i rodzin będących w sytuacji kryzysowej,
- c) Klub Integracji Społecznej dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- d) Młodzieżowy Klub Integracji Społecznej dla młodzieży ze szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych wymagających wsparcia,
- e) Punkt wypożyczenia sprzętu rehabilitacyjnego pozostałego po likwidacji z dniem 1 stycznia 2015 r. Stacji Socjalnej Johannitów i Miasta Iławy,
- f) Organizacje pozarządowe takie jak:
 - ❖ Zarząd Rejonowy Polskiego Czerwonego Krzyża w Iławie – m. in. szkolenia, krwiodawstwo, magazyn rzeczy używanych przekazywanych do nieodpłatnego rozdawnictwa,
 - ❖ Polski Związek Niewidomych Koło w Iławie – m.in. dystrybucja żywności z Banku Żywności w Olsztynie, udzielanie zapomóg pieniężnych oraz innego wsparcia swoim członkom i ich rodzinom, spotkania integracyjne,
 - ❖ Polskie Stowarzyszenie Diabetyków, Koło Miejskie w Iławie,
 - ❖ Biuro Pełnomocnika Stowarzyszenia Polaków Poszkodowanych przez III Rzeszę,
 - ❖ Związek Sybiraków, Koło Terenowe w Iławie,
 - ❖ Związek Inwalidów Wojennych RP.

III. ZATRUDNIENIE I WYKSZTAŁCENIE PRACOWNIKÓW OŚRODKA

Stan zatrudnienia w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Iławie na dzień 31 grudnia 2016 r. wynosił **91 osób (87 etatów)**, w tym:

x	Wyszczególnienie	Liczba osób	W przeliczeniu na pełne etaty
1.	Dzienny Dom Pomocy Społecznej (w tym kierownik)	10	9,75
2.	Ośrodek Wsparcia realizujący zadania pomocy społecznej wynikające z potrzeb gminy (w tym Młodzieżowy Klub Integracji Społecznej i Świetlica Środowiskowa „Mopsik”)	5	4,25
3.	Klub Integracji Społecznej (w tym 0,5 etatu – pielęgniarka)	1	1,00
4.	Usługi opiekuńcze, fizjoterapeutyczne i specjalistyczne opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi (w tym administrator usług opiekuńczych)	33	31,00
5.	Dodatki mieszkaniowe	2	2,00
6.	Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny i „ świadczenie wychowawcze 500+ ” (w tym kierownik)	7	7,00
7.	Kadra pracowników socjalnych	17	17,00
8.	Sekcja analiz, realizacji świadczeń i informatyki (w tym kierownik)	3	3,00
9.	Asystent rodziny	1	1,00
10.	Księgowość, płace, kasa, zamówienia publiczne (w tym główny księgowy)	6	6,00
11.	Radcy prawni	2	1,00
12.	Sekretariat	1	1,00
13.	Kadry, bhp	1	1,00
14.	Kierowca	1	1,00
15.	Dyrektor	1	1,00

W tym w ramach realizacji zadań zleconych z budżetu państwa sfinansowane było wynagrodzenie **10 osób (10,00 etatów)**:

- ❖ opiekunki specjalistyczne (realizujące usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi) **2 2,00**
- ❖ pracownicy sekcji świadczeń rodzinnych, alimentacyjnych i realizujące świadczenie wychowawcze (500+) **7 7,00**
- ❖ obsługa finansowa świadczeń rodzinnych, alimentacyjnych i świadczenia wychowawczego **1 1,00**

W minionym roku poprzez zawarcie umów z Powiatowym Urzędem Pracy w Iławie w Ośrodku zostały zatrudnione osoby bezrobotne w ramach:

- ❖ staży dla osób bezrobotnych – 1 osoba (1,00 etat) od 2.12.16 r. do 1.06.17 r. (na stanowisku wychowawcy w świetlicy środowiskowej),
- ❖ po odbyciu staży absolwenckich w MOPS – 2 osoby (2,00 etaty) od 4.11.15 r. do 3.05.16 r. – zostały zatrudnione na stanowiskach: wychowawcy w świetlicy środowiskowej oraz technika administracji na umowę o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy (zgodnie z umową zawartą z PUP w Iławie),
- ❖ prac społecznie użytecznych – na 14 stanowiskach pracy w MOPS: 4 sprzątaczkę, 6 opiekunek domowych, 2 pomoc kuchenne, 2 pracowników gospodarczych (po 2 godziny dziennie) od 1.03.16 r. do 17.12.16 r.; zostało

zawarte porozumienie pomiędzy Gminą Miejską Iława a Starostą Iławskim, w imieniu którego działał dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Iławie.

Teren miasta podzielony był na 17 rejonów pracy socjalnej. Tym samym spełniony jest wymóg ustawy o pomocy społecznej (art. 110 ust. 11), który nakłada na ośrodek pomocy społecznej obowiązek zatrudniania pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku **jeden pracownik socjalny w pełnym wymiarze czasu pracy na 2 tys. mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących.**

Zatem pomoc środowiskowa realizowana była przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie zgodnie z postanowieniem art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej, przez wykwalifikowaną kadrę socjalną, tj.:

- ❖ 3 pracowników socjalnych,
- ❖ 3 starszych pracowników socjalnych,
- ❖ 11 specjalistów pracy socjalnej.

Pracownicy socjalni mają możliwość podnoszenia kwalifikacji zawodowych poprzez: kursy, szkolenia, specjalizacje, studia wyższe licencjackie i magisterskie, studia podyplomowe, które w większości są finansowane lub dofinansowywane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Wykształcenie kadry socjalnej:

- ❖ 7 osób ma ukończone studia wyższe magisterskie (w tym 1 osoba posiada II stopień specjalizacji w zawodzie),
- ❖ 5 osób ma ukończone studia licencjackie,
- ❖ 5 osób ma ukończoną Szkołę Policealną Pracowników Służb Społecznych oraz I stopień specjalizacji w zawodzie.

Pozostali pracownicy mają również możliwości podnoszenia swoich kwalifikacji. I tak w 2016 r. 1 osoba ukończyła specjalistyczny kurs z zakresu organizacji pomocy społecznej (współfinansowanie w 50% ze środków własnych gminy).

Poziom wykształcenia pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie (bez pracowników socjalnych) przedstawia się następująco:

- wyższe magisterskie – 17 osób,
- wyższe licencjackie – 6 osób,
- policealne – 6 osób,
- średnie zawodowe – 14 osób,
- średnie ogólne – 3 osoby,
- zasadnicze zawodowe – 15 osób,
- podstawowe – 13 osób.

W 2016 r. pracownicy Ośrodka uczestniczyli w różnego rodzaju kursach, szkoleniach, konferencjach oraz seminariach organizowanych przez firmy zewnętrzne (część z tych szkoleń była finansowana ze środków EFS), a także przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie, które swoim zakresem obejmowały następujące tematy:

- zmiany w przepisach dotyczących przyznawania świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych;
- postępowanie administracyjne w pracy jednostek pomocy społecznej;
- nowelizacja ustawy o pomocy społecznej;
- stosowanie obowiązujących przepisów o dodatkach mieszkaniowych i dodatku energetycznym; zasady określania wysokości dodatków mieszkaniowych;
- wydawanie decyzji administracyjnych, wszczęcie postępowania, postępowanie wyjaśniające, przygotowywanie i wydawanie decyzji;

- praca z ofiarą przemocy;
- praca ze sprawcą przemocy;
- uwarunkowania zaburzeń w kontaktach interpersonalnych osób starszych, psychicznie chorych, niepełnosprawnych intelektualnie z opiekunami i rodziną;
- praktyczne aspekty wydawania decyzji administracyjnych;
- Karta Dużej Rodziny 2016 r.;
- zamknięcie ksiąg rachunkowych i sprawozdania finansowe za 2015 r.; zmiany w sprawozdawczości budżetowej w 2016 r.;
- nowelizacja przepisów ustawy – prawo zamówień publicznych;
- regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych;
- zmiany w przepisach dotyczących ubezpieczeń i przepisach kadrowo-płacowych; umowy cywilnoprawne;
- wynagrodzenia w 2016 roku; potrącenia z wynagrodzeń pracowniczych osób zatrudnionych w administracji publicznej po nowelizacji przepisów;
- podatek dochodowy od osób fizycznych 2016 - 2017; podatek VAT;
- windykacja sądowa i komornicza pieniężnych należności cywilnoprawnych jednostek sektora finansów publicznych po nowelizacji przepisów KPC;
- zmiany w prawie pracy 2016 r.;
- praktyka stosowania prawa przez pracodawcę samorządowego;
- kadry 2016 r.; rozliczanie czasu pracy;
- oprogramowanie do obsługi świadczenia wychowawczego – warsztaty;
- realizacja ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci – program Rodzina 500 plus;
- program „500 plus” – finanse i księgowość;
- intendent w zakładzie żywienia zbiorowego;
- wywiad środowiskowy – nowe wyzwania prawne;
- warsztaty dla pracowników socjalnych – kontrakt socjalny;
- konferencja dla asystentów rodziny – wymiana doświadczeń;
- komunikacja interpersonalna; komunikacja z trudnym klientem;
- nowoczesne metody zarządzania;
- udzielanie pierwszej pomocy przedmedycznej;
- Regionalna Platforma Współpracy na rzecz Rozwoju Ekonomii Społecznej.

W 47 kursach, szkoleniach, konferencjach i seminariach wzięło udział 42 pracowników Ośrodka, niektórzy uczestniczyli w kilku szkoleniach.

IV. WYKONYWANE ZADANIA I LICZBA KLIENTÓW OBJĘTYCH WSPARCIEM

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie jest samodzielną jednostką organizacyjną Gminy Miejskiej Iława, działającą na zasadach jednostki budżetowej (nie posiadającej osobowości prawnej) i wykonawcą:

- ❖ zadań własnych gminy w zakresie pomocy społecznej kierując się ustaleniami Burmistrza Miasta Iławy,
- ❖ zadań pomocy społecznej zleconych gminie z zakresu administracji rządowej,
- ❖ zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz ustawy o ustalaniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów zleconych gminie z zakresu administracji rządowej,
- ❖ **zadań wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (program Rodzina 500 plus) – zadanie zlecone gminie z zakresu administracji rządowej, realizowane od 1 kwietnia 2016 r.,**
- ❖ zadań wynikających z ustawy o dodatkach mieszkaniowych (zadanie własne gminy),

- ❖ zadań wynikających z ustawy Prawo energetyczne – dodatek energetyczny (zadanie zlecone gminie z zakresu administracji rządowej),
- ❖ zadań z zakresu organizacji i realizacji pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej (zadanie własne gminy),
- ❖ zadań z zakresu przyznawania i wypłacania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów (zadanie własne gminy – dotacja z budżetu państwa),
- ❖ zadań wynikających z realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych - Karta Dużej Rodziny – (zadanie zlecone gminie z zakresu administracji rządowej).

W Iławie, według stanu na dzień 31 grudnia 2016 r. (dane Wydziału Organizacyjno-Obywatelskiego – Ewidencja ludności Urzędu Miasta Iławy), zamieszkiwało **32.830 osób** (w roku 2015 – 33.246).

W okresie sprawozdawczym wsparciem udzielonym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie (łącznie z pracą socjalną) w ramach zadań zleconych i zadań własnych objęto:

❖	z ustawy o pomocy społecznej	2.083 rodziny (4.884 osoby w tych rodzinach, tj. 14,9% ogółu mieszkańców),
❖	z ustawy o dodatkach mieszkaniowych	441 gospod. domowych (1.288 osób w tych gosp., tj. 3,9% ogółu mieszkań.),
❖	z ustawy o świadczeniach rodzinnych	3.061 rodzin (10.987 osób w tych rodzinach, tj. 33,5% ogółu mieszkańców),
❖	z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów	248 rodzin (862 osoby w tych rodzinach, tj. 2,6% ogółu mieszkańców).
❖	z ustawy Prawo energetyczne – dodatek energetyczny	41 gospodarstw domowych (89 osób w tych gosp., tj. 0,3% ogółu mieszkańców),
❖	z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	71 rodzin (317 osób w tych rodzinach, tj. 0,97% ogółu mieszkańców) – wsparcie 5 asystentów rodziny,
❖	z ustawy o systemie oświaty – pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów – stypendia i zasiłki szkolne	214 rodzin (830 osób w tych rodzinach, tj. 2,5% ogółu mieszkańców),
❖	w ramach realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych – Karta Dużej Rodziny	47 nowych rodzin (213 osób w tych rodzinach, tj. 0,65% ogółu mieszkańców), którym wydano 213 KDR
❖	z ustawy z dnia 11.02.2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci „500 plus” – nowe zadanie od 1.04.2016 r.	2.237 rodzin (8.480 osób w tych rodzinach, tj. 25,8% ogółu

		mieszkańców) i 3.245 dzieci w tych rodzinach objętych było świadczeniem wychowawczym
--	--	---

Przedstawione dane nie podlegają sumowaniu, bowiem w wielu przypadkach te same rodziny są objęte pomocą w ramach realizacji zadań należących do różnych systemów wsparcia. Największą grupę wśród świadczeniobiorców stanowią rodziny pobierające świadczenia rodzinne – 3.061, w których przebywało 10.987 osób.

V. REALIZACJA BUDŻETU

Zadania realizowane bezpośrednio przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie po stronie wydatków zamknęły się kwotą **38.253.755,15 zł**. Szczegółowe dane dotyczące zrealizowanych zadań, ich form i wysokości przeznaczonych na nie środków finansowych, ze szczególnym uwzględnieniem dotacji celowej z budżetu państwa, przedstawiono w poniższej tabeli.

Lp.	Rozdział	Rodzaj wydatku	Wydatki w zł. i gr.
1	Razem zadania własne gminy (suma poz. 2 - 22) <i>w tym dotacja z budżetu państwa:</i>		10 021 575,57 3 596 046,02
2	85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	12 072,14
3	85202	Odpłatność za Domy Pomocy Społecznej	1 012 284,40
4	85203	Ośrodek Wsparcia + DDPS	861 924,38
5	85206	Wspieranie rodziny – piecza zastępcza	123 924,87
6	85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne od świadczeniobiorców z pomocy społecznej (dotacja 100% §2030)	88 644,93
7	85214	Zasiłki i pomoc w naturze + pogrzeb	364 839,00
8	85214	Zasiłki okresowe - wkład własny gminy	101 618,19
9	85214	Zasiłki okresowe - dotacja § 2030	732 458,00
10	85215	Dodatki mieszkaniowe	626 698,73
11	85216	Zasiłki stałe - dotacja § 2030	1 035 197,15
12	85216	Zasiłki stałe - wkład własny gminy	-
13	85219	Utrzymanie Ośrodka <i>w tym dotacja §2030:</i>	2 236 053,34 528 973,14
14	85220	Mieszkanie chronione	6 705,30
15	85228	Usługi opiekuńcze (świadczone przez opiekunki MOPS i opiekunki ze Spółdzielni Socjalnej „Horyzonty” w Iławie – koszt 159.000,00 zł)	1 257 835,44
16	85295	Program rządowy „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” dotacja §2030	761 388,00
17	85295	Program rządowy „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” wkład własny gminy	190 347,00
18	85295	Prace społecznie użyteczne (w tym badania – 345,00 zł) – wkład własny gminy	45 514,65

19	85295	Klub Integracji Społecznej i MKIS - utrzymanie	2 339,05
20	85295	Prace interwencyjne	-
21	85415	Pomoc materialna dla uczniów - <i>dotacja § 2030</i>	449 384,80
22	85415	Pomoc materialna dla uczniów - wkład własny gminy	112 346,20
23	Razem zadania zlecone gminie (suma poz. 24+25+26+27+28+29+30+31) <i>dotacja 100%</i>		28 155 550,92
24	85195	Pozostała działalność - wydawanie decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej	1 680,00
25	85212	Świadczenia rodzinne, z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe + obsługa	14 176 556,00
26	85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne od świadczeniobiorców ze świadczeń rodzinnych	151 941,60
27	85211	Świadczenie wychowawcze „500+” (w tym obsługa)	13 696 900,00
28	85215	Dodatek energetyczny (w tym obsługa)	5 150,52
29	85219	Wynagrodzenie dla opiekuna	15 600,00
30	85228	Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, <i>w tym dla osób z autyzmem-31.159,28 zł</i>	107 026,00
31	85295	Karta Dużej Rodziny (koszty obsługi – materiały biurowe)	696,80
32	Razem zrealizowane projekty (poz. 33) <i>w tym dotacja z MRPiPS:</i>		76 628,66 45 916,00
33	85206	Resortowy Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej Projekt konkursowy pn. „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2016” <i>w tym dotacja:</i> <i>w tym wkład własny gminy:</i>	76 628,66 45 916,00 30 712,66
34	Wydatki razem (suma poz.1+23+32) <i>w tym dotacja:</i> <i>w tym środki własne gminy:</i>		38 253 755,15 31 797 512,94 6 456 242,21

Łącznie wydatki na zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ilawie w 2016 roku wyniosły 38.253.755,15 zł i wzrosły w porównaniu z rokiem 2015 o kwotę 15.966.323,69 zł (wzrost o 41,7%). Powodem tego było przyjęcie do realizacji z dniem 1 kwietnia 2016 r. nowego zadania – **Świadczenia Wychowawczego** (zgodnie z ustawą z dnia 11.02.2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci). Warto podkreślić, iż większość zadań, tj. **około 83%** była finansowana lub współfinansowana dzięki dotacjom celowym przekazywanym z budżetu państwa.

VI. REALIZACJA ZADAŃ

1. POMOC SPOŁECZNA

Zadania własne i zlecone z zakresu pomocy społecznej wykonywane są w formie diagnozy środowiskowej, pomocy finansowej, rzeczowej i usługowej, poradnictwa oraz szeroko pojętej pracy socjalnej (ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. - tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 930 ze zm.). Świadczenia pieniężne przyznawane są pod warunkiem spełnienia jednocześnie dwóch kryteriów. Konieczne jest występowanie jednej z okoliczności wskazującej na trudną sytuację życiową tj. bezrobocia, niepełnosprawności, wielodzietności, potrzeby ochrony macierzyństwa, sieroctwa, bezdomności, alkoholizmu, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i innych wskazanych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej oraz spełnienie ustawowego kryterium dochodowego. W 2016r. kryterium dochodowe ustalone dla celów pomocy społecznej **od dnia 1.10.2015r.** wynosiło:

- ❖ na osobę samotnie gospodarującą - **634 zł netto,**
- ❖ na każdą osobę w rodzinie - **514 zł netto.**

Rodzaj, forma i rozmiar przyznawanego świadczenia, powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie wsparcia. Osoby (rodziny), których dochód przekracza powyższe kryterium dochodowe, a znalazły się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej, również mogą ubiegać się o pomoc finansową z pomocy społecznej, ale tylko w sytuacjach określonych ustawą o pomocy społecznej.

Środki na realizację zadań pomocy społecznej, które dzieli się odpowiednio na własne i zlecone, pochodzą z:

- budżetu gminy,
- budżetu państwa,
- dotacji pozabudżetowych.

W 2016 r. w porównaniu do roku 2015 zwiększyła się liczba osób i rodzin objętych przez Ośrodek pomocą w ramach pracy socjalnej o 73 rodziny i 262 osoby w tych rodzinach. Spowodowane było to m.in. zwiększeniem liczby osób i rodzin korzystających z porad radcy prawnego i psychologa zatrudnionych w MOPS oraz pomocy udzielanej przez pracowników socjalnych klientom Ośrodka w załatwianiu różnych, trudnych spraw.

Ponadto zwiększyła się wysokość środków finansowych przeznaczonych na świadczenia z pomocy społecznej (m.in. odpłatność za DPS, usługi opiekuńcze, zasiłki stałe i zasiłki celowe) pomimo, że zmniejszyła się nieznacznie liczba osób i rodzin korzystających ze świadczeń, co było skutkiem zwiększenia się od 1.10.2015 r. kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania świadczeń z pomocy społecznej oraz wysokości kwot zasiłku stałego.

Wśród rodzin objętych pomocą społeczną w 2016 r. jest 427 rodzin z dziećmi (w 2015r.- 467), w tym 204 rodziny niepełne (w 2015r.- 211) oraz 346 rodzin emerytów i rencistów (w 2015r.- 322).

Ogółem w ramach zadań własnych i zleconych objęto pomocą 2.083 rodziny liczące 4.884 osoby, w tym:

- ❖ pomocą finansową, usługową i rzeczową **1.157** rodzin (2.443 osoby)
- ❖ **wyłącznie pracą socjalną** **926** rodzin (2.441 osób)

Pracą socjalną objęte są również wszystkie rodziny korzystające ze świadczeń pieniężnych, usług i pomocy rzeczowej. W każdym środowisku praca socjalna wykonywana jest wielokrotnie.

Do dnia 31 grudnia 2016 roku do Ośrodka wpłynęły **3.948 wnioski** o udzielenie pomocy społecznej (w różnej formie) oraz 1.595 różne pisma i wnioski np. o wydanie zaświadczenia o korzystaniu z pomocy, o udostępnienie danych osobowych, o wystawienie opinii o rodzinie lub o przeprowadzenie wywiadu

alimentacyjnego na wnioski innego ośrodka pomocy społecznej, pisma z ZUS, Urzędu Skarbowego, PCPR, KPP itp. Z danych wynika, iż średnio jedna rodzina zwracała się o pomoc trzykrotnie. Ponadto pracownicy socjalni przeprowadzali wywiady środowiskowe oraz udzielali pisemnie informacji na wewnętrzne pisma innych pracowników socjalnych Ośrodka, a także na wnioski działu świadczeń rodzinnych, alimentacyjnych i dodatków mieszkaniowych. Klientom Ośrodka wydano **5.898 decyzji administracyjnych, w tym odmownych decyzji – 12** (powody: nie zostały spełnione kryteria uprawniające do przyznania pomocy – 4; brak współdziałania z pracownikiem socjalnym – 2; brak wskazań do umieszczenia w trybie pilnym w DPS -1; odbywanie kary pozbawienia wolności w ZK – 1; wnioskodawcy zostali objęci już pomocą - 4).

Od wydanych decyzji wniesiono 9 odwołań do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Elblągu, z których 3 decyzje Kolegium utrzymało w mocy, 5 decyzji zostało uchylonych i przekazanych do ponownego rozpatrzenia oraz w stosunku do 1 decyzja organ II instancji przywrócił termin do wniesienia odwołania.

1.1. ZADANIA ZLECONE GMINIE DO REALIZACJI

W zakresie **zadań zleconych gminie (finansowanych z budżetu państwa)** świadczeniami objęto **13 rodzin i 29 osób** w tych rodzinach na kwotę **107.026 zł**. Realizowanym zadaniem były specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym dla osób dorosłych i dzieci z autyzmem świadczone w miejscu ich zamieszkania. Podopieczni należą do płatności za usługi wpłacają w kasie Urzędu Miasta Iławy (zgodnie z zaleceniami pokontrolnymi Wojewody).

Kolejnym zadaniem realizowanym w ramach **zadań zleconych** gminie było przyznawanie i wypłaty wynagrodzenia dla opiekuna ustanowionego przez sąd za sprawowanie opieki ze środków publicznych (w wyjątkowych wypadkach - gdy podopieczny nie ma majątku, a mimo to sprawowanie pieczy nad jego osobą wymaga poświęcenia czasu kosztem pracy zarobkowej lub odpoczynku opiekuna). W 2016 r. wynagrodzenie wypłacono **6 opiekunom** na kwotę **15.600 zł**. Średnia wysokość świadczenia wynosiła **216,70 zł**.

1.2. ZADANIA WŁASNE GMINY

W związku ze zmianą ustawy o pomocy społecznej od dnia 1.08.2009r. przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych oraz opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne stało się zadaniami własnymi gminy o charakterze obowiązkowym, których **realizacja pokrywana jest z dotacji z budżetu państwa**.

W zakresie **zadań własnych gminy z zakresu pomocy społecznej** świadczeniami objęto **1.150 rodzin i 2.424 osoby** w tych rodzinach na kwotę **6.537.166 zł, w tym dotacja z budżetu państwa wyniosła 2.617.688 zł, a środki własne gminy wyniosły 3.919.478 zł**.

W ramach tej kwoty przyznano:

❖ Zasiłki stałe 224 osobom
Wypłacono zasiłki na kwotę **1.035.197 zł (dotacja z budżetu państwa 100%)**. Średnia wysokość zasiłku wynosiła **493,42 zł** (w porównaniu z rokiem 2015 wzrost wysokości zasiłku średnio o 51,56 zł). Dla porównania w roku 2015 wypłacono zasiłki stałe 220 osobom na łączną kwotę 969.881 zł (dotacja z budżetu państwa 100%). Natomiast średnia wysokość zasiłku wynosiła 441,86 zł.

❖ Opłacono 215 osobom pobierającym zasiłki stałe składki na ubezpieczenie zdrowotne w kwocie **88.645 zł (budżet państwa)**

❖ Zasiłki okresowe

564 rodzinom

Na zasiłki okresowe została wydatkowana kwota **834.077 zł**, która w 87,82% została pokryta z **dotacji** celowej z budżetu państwa, tj. **732.458 zł**, a kwota **101.619 zł** (12,18%) została wydatkowana ze środków własnych gminy. Średnia kwota zasiłku wynosiła **320,31 zł** (w porównaniu z rokiem 2015 r. średnia kwota zasiłku jest wyższa o 8,52 zł).

Dla porównania w roku 2015 wypłacono zasiłki okresowe 571 rodzinom na łączną kwotę 821.877 zł, w tym ze środków własnych gminy została wydatkowana kwota 88.904 zł (10,82%), a z dotacji – 732.973 zł (89,18%). Natomiast średnia wysokość zasiłku okresowego wynosiła 311,79 zł.

❖ Zasiłki celowe i w naturze

543 rodzinom

(zakup opału, leków i leczenia, odzieży, obuwia, sprzętu gospod. domowego, żywności, pokrycie kosztów drobnych remontów, itp.):

(263.351 zł)

w tym zasiłki specjalne celowe

135 rodzinom

(62.850 zł)

❖ Usługi opiekuńcze i specjalistyczne opiekuńcze w zakresie fizjoterapii

177 osobom

(1.257.835 zł)

w tym:

usługi opiekuńcze realizowane przez Spółdzielnię Socjalną „Horyzonty”

26 osobom

(159.000 zł)

Odpłatność za usługi od podopiecznych wyniosła **184.521 zł**, w tym w zakresie fizjoterapii – **837 zł (dochód gminy)**.

❖ Opłacono pobyt w domu pomocy społecznej

45 osobom

(1.012.284 zł)

Należy zaznaczyć, że wraz ze starzeniem się społeczeństwa oraz brakiem możliwości zapewnienia opieki przez rodzinę będzie wzrastała liczba osób wymagających umieszczenia w domach pomocy społecznej, a tym samym wzrosną koszty gminy w pokrywaniu odpłatności za pobyt tych osób w DPS. Przedstawia to poniższa tabela.

Lata	Liczba osób przebywających w DPS	Odpłatność Gminy Miejskiej Iława (w zł)	Odpłatność rodziny
2009	12	185.876	-
2010	15	231.879	-
2011	22	358.763	22.347 zł
2012	33	439.898	34.730 zł
2013	31	546.726	47.371 zł
2014	30	698.990	31.784 zł
2015	40	889.350	21.086 zł
2016	45	1.012.284	4.948 zł

Tylko w 2016 r. w domach pomocy społecznej różnego typu zostało umieszczonych sześciu mieszkańców naszego miasta. Natomiast w styczniu 2017 r. w Domu Pomocy Społecznej w Iławie i Kamińsku zostały już umieszczone dwie osoby.

W tym miejscu należy zaznaczyć, że wśród oczekujących na miejsce jest **4** mieszkańców Iławy (1 osoba oczekuje na DPS dla osób z zaburzeniami psychicznymi, 3 osoby – na DPS w Iławie). Powodem oczekiwania wszystkich osób jest brak wolnych miejsc w wybranych DPS.

Informacyjnie podaję, że **koszt pobytu w Domu Pomocy Społecznej w Iławie od 1.02.2017 r. wynosi 3.352 zł miesięcznie (w 2016 r. - 3.210 zł)**, z czego mieszkaniec ponosi odpłatność w wysokości **70%** swojego dochodu. Pozostałą część odpłatności pokrywa sporadycznie rodzina, a w głównej mierze gmina.

Na dzień sporządzenia informacji okres oczekiwania na umieszczenie w DPS wynosi od jednego do ośmiu miesięcy (zależy to od typu DPS), ale w nagłych wypadkach osoby mogą być umieszczone w trybie pilnym. Jeżeli brakuje wolnych miejsc w domach pomocy społecznej na terenie Powiatu Iławskiego, to umieszczamy osoby potrzebujące w domach na terenie naszego województwa lub poza nim. Trudności sprawia umieszczenie w domu pomocy społecznej osoby uzależnionej od alkoholu oraz chorej psychicznie. Wśród mieszkańców naszego miasta i powiatu sporą grupę stanowią osoby z zaburzeniami psychicznymi, upośledzone umysłowo, niepełnosprawne, które są jednak na tyle samodzielne, że przy niewielkim wsparciu i nadzorze odpowiednich służb oraz specjalistów, mogą funkcjonować w mieszkaniach chronionych i nie muszą być umieszczane w domach pomocy społecznej. Jest to niewątpliwie tańsza dla gminy forma pomocy, niż kierowanie tych osób i ponoszenie wysokich kosztów ich pobytu w DPS.

Wychodząc naprzeciw tym potrzebom Gmina Miejska Iława w 2013 r. przekazała ze swoich zasobów w trwały zarząd Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Iławie jeden lokal mieszkalny położony przy ul. Jagielly 1c/6, w którym od października 2013 r. zamieszkują dwie osoby z zaburzeniami psychicznymi, które ze względu na swoją trudną sytuację życiową, zdrowotną i rodzinną nie są w stanie samodzielnie pokonać trudności i rozwiązać swoich problemów, ale jednocześnie są na tyle samodzielne, że nie wymagają umieszczenia w placówce całodobowej opieki.

Koszty utrzymania mieszkania chronionego w 2016 r.:

- zakup energii, wody ciepłej i zimnej, czynsz pomniejszony o wpłaty podopiecznego w łącznej kwocie - 1.891,01 zł.
- zakupy pozostałe - 109,00 zł.
- koszt wynagrodzenia opiekuna - 4.705,29 zł.

Ogółem wydatki - 6.705,30 zł.

❖	Opłacono schronienie w domach dla osób bezdomnych	25 osobom (95.114 zł)
❖	Sprawiono pogrzeb	1 osobie (2.687 zł)
❖	Współfinansowano pobyt dzieci z terenu miasta Iława w pieczy zastępczej (w 2016 r. w pieczy zastępczej umieszczono 6 dzieci)	38 dzieci (123.925 zł)
❖	Pomocą w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” objęto w tym:	1.883 osoby
	⇒ dożywiono (nieodpłatnie) <u>w tym w formie:</u>	643 osoby (z 402 rodzin)
	pełnych posiłków w przedszkolu,	133 dzieci
	obiadów w szkole	391 dzieci
	obiadów w DDPS	119 osób

	⇒ wypłacono zasiłek celowy (na zakup posiłku lub art. żywnościowych – koszt jednego świadczenia 174,24 zł)	557 rodzinom (1.210 osób w rodzinach)
	⇒ przyznano świadczenie rzeczowe (paczki żywnościowe na Święta Bożego Narodzenia – <u>636 szt. o wartości 122.397 zł</u> i Święta Wielkanocne – <u>536 szt. o wartości 81.872 zł</u>) ⇒ przyznano pomoc w formie posiłku (dzieciom i uczniom) nie wymagająca przeprowadzenia wywiadu środowiskowego, na wniosek dyrektora szkoły lub przedszkola, jednak liczba dzieci i uczniów nie może przekroczyć 20% ogólnej liczby dożywianych na terenie gminy dzieci i uczniów w poprzednim miesiącu kalendarzowym.	574 rodzinom (1.507 osób w rodzinach) 2 dzieciom

Pomoc w ramach Programu została w **80%** sfinansowana z budżetu państwa, tj. **761.388 zł**.

Środki własne gminy wyniosły **190.347 zł (20%)**. Łącznie koszt tego Programu zamknął się kwotą **951.735 zł**.

Ze świadczeń w ramach Programu skorzystały dzieci, młodzież i osoby dorosłe, w szczególności w podeszłym wieku, samotne, niepełnosprawne, z rodzin o najniższych dochodach, bezdomne.

Oprócz posiłków finansowanych z w/w Programu Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie przygotowywał i wydawał pełne obiady dla podopiecznych, którzy ponosili całkowitą lub częściową odpłatność.

Całkowity koszt świadczonych przez Ośrodek usług obiadowych wyniósł w 2016 roku **554.680 zł**, w tym odpłatność od podopiecznych zamknęła się kwotą **112.515 zł (dochód gminy)**.

Realizując zadania pomocy społecznej Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie świadczy na rzecz mieszkańców różnego rodzaju usługi:

USŁUGI OPIEKUŃCZE

Usługami opiekuńczymi i specjalistycznymi opiekuńczymi w zakresie fizjoterapii i rehabilitacji (w tym osób z zaburzeniami psychicznymi) w okresie sprawozdawczym objętych było **245 osób** i wypracowano 79.402,50 godziny (dla porównania w 2015r. 195 osób i 72.087 godzin), w tym:

a) Usługami opiekuńczymi ogółem – w tym:	168 osób
- usługi opiekuńcze realizowane przez Spółdzielnię Socjalną „Horyzonty” z Iławy zgodnie z umową o świadczenie usług opiekuńczych zawartą pomiędzy Gminą Miejską Iława a Spółdzielnią (ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie) Spółdzielnia zrealizowała <u>9.959 godzin</u> usług opiekuńczych w <u>26 środowiskach</u> .	
b) Specjalistycznymi opiekuńczymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi –	13 osób

	w tym:	
	- dla dzieci i osób dorosłych z <u>autyzmem</u>	7 osób
c)	Usługami specjalistycznymi w zakresie fizjoterapii i rehabilitacji ogółem –	64 osoby
	w tym:	
	• Indywidualnymi (zgodnie z decyzjami administracyjnymi)	<u>9 osób</u>
	• grupowymi w sali rehabilitacyjnej	<u>56 osób</u>
	w tym:	
	→ pensjonariusze DDPS	39 osób
	→ Klub „Amazonki”	17 osób
d)	Usługami opiekuńczymi w dni wolne od pracy	7 osób
e)	Usługami opiekuńczymi w dni robocze wieczorem.	3 osoby

Usługi opiekuńcze świadczone były przez **29** opiekunek, a specjalistyczne usługi opiekuńcze przez **2** opiekunki specjalistyczne (dla osób z zaburzeniami psychicznymi) i **1** fizjoterapeutę. Nadzór nad pracą opiekunek sprawował administrator usług opiekuńczych (**1** osoba).

Jednostkowy koszt godziny usługoj od 01.01.2016r. do 31.12.2016r. wynosił **16,13 zł.** (zgodnie z Uchwałą nr VI/46/15 Rady Miejskiej w Iławie z dnia 23 lutego 2015r.), a odpłatność od podopiecznych naliczana była od kwoty **12,90 zł.**, tj. 80% pełnej stawki za 1 godzinę – zgodnie z w/w Uchwałą. W tym miejscu należy zaznaczyć, że odpłatność od poszczególnych osób uzależniona jest od ich dochodu i w 2016r. kształtowała się na poziomie 25% kosztu jednej godziny usług tj. 3,23 zł.

Natomiast koszt jednej godziny usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi wynosił:

- od 1.01.2016 r. do 31.12.2016 r. – **21,70 zł.** (zgodnie z zarządzeniem nr 11/2016 Dyrektora MOPS z dnia 31.03.2016 r.).

Średnia odpłatność w/w usług od podopiecznych w 2016 r. wynosiła 24% kosztu jednej godziny usługi tj. 5,17 zł.

Od dnia 19 września 2016 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie świadczy specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób dorosłych i dzieci z autyzmem. Koszt jednej godziny usługi wynosił **48,00 zł** (zgodnie z zarządzeniem nr 37/16 Dyrektora MOPS z dnia 6.09.2016r.). Średnia odpłatność za usługi od podopiecznych w 2016 r. wynosiła 24% kosztu jednej godziny usługi tj. 11,30 zł.

W/w usługami objętych było **5 dzieci i 2 osoby dorosłe.** W celu realizacji usług zostało zatrudnionych **7 specjalistów** jak: 1 terapeuta zajęciowy, 3 pedagogów, 3 logopedów.

W roku 2016 wypracowanych było 4.048 godzin u osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym 644,50 godziny u osób dorosłych i dzieci z autyzmem.

W ciągu miesiąca średnio ze wszystkich form usług opiekuńczych w 2016 r. korzystały **163 osoby** (w 2015r.-138 osób), w tym **112 osób** wyłącznie z usług opiekuńczych. **Porównując dane z poprzednich lat należy zauważyć, że liczba mieszkańców Iławy potrzebujących wsparcia w tej właśnie formie systematycznie wzrasta, a w roku 2016 przybyło aż 25 nowych środowisk.** Spowodowane jest to starzeniem się naszego społeczeństwa oraz wzrostem liczby osób niepełnosprawnych, przewlekłe chorych, samotnych, wymagających środowiskowego wsparcia i brakiem opieki ze strony najbliższej rodziny (migracje i emigracje mieszkańców Iławy, praca zawodowa).

W minionym roku 2016, podobnie jak w latach poprzednich, problem realizacji usług opiekuńczych udało się częściowo rozwiązać poprzez zawarcie

porozumienia z Powiatowym Urzędem Pracy w Iławie na zatrudnienie osób bezrobotnych na stanowiskach opiekunek domowych w ramach:

- ❖ prac społecznie użytecznych – 6 stanowisk pracy (po 2 godz. dziennie) przez okres od 1 marca do 17 grudnia 2016 r. w ramach zawartego porozumienia;
- ❖ przekazaniu 26 środowisk osób potrzebujących pomocy w formie usług opiekuńczych Spółdzielni Socjalnej „Horyzonty” w ramach zawartej umowy.

USŁUGI TRANSPORTOWE

Dzieci i młodzież niepełnosprawne codziennie dowożone były samochodem dostosowanym do przewozu osób niepełnosprawnych do szkół, przedszkola integracyjnego i innych instytucji. Od I do VI 2016 r. kierowca dowoził – **25** osób, od IX do XII 2016 r. – **26** osób. Łącznie dowożono **27 osób**, a kierowca przejeżdżał średnio ok. **77,56 km** dziennie po terenie miasta.

Ponadto osoby niepełnosprawne były dowożone do placówek służby zdrowia, domów pomocy społecznej oraz na turnusy rehabilitacyjne poza teren Iławy. W 2016 r. takich wyjazdów było **56**. Ogółem z wyjazdów korzystały **22 osoby**, w tym 8 osób dorosłych oraz **14** dzieci i młodzieży (były dowożone kilka razy w ciągu roku). Na przestrzeni ostatnich kilku lat usługi transportowe w tym zakresie systematycznie, nieznacznie zwiększają się. Osoby niepełnosprawne dowożone były głównie do Olsztyna i Elbląga, ale zdarzały się również wyjazdy do Anina, Kajetan, Warszawy, Grudziądza, Kamińska czy Gdańska.

Ze względu na duże potrzeby w tym zakresie, część wyjazdów poza teren Iławy odbywała się samochodem osobowym Deawoo Lanos, będącym w zasobach MOPS (**18** wyjazdów z osobami niepełnosprawnymi – **4** dzieci i 2 osoby dorosłe). Dziecko z rodzicem korzystało z transportu kilkakrotnie. Były to głównie wyjazdy do Olsztyna i Elbląga, a także do Gdańska i Grudziądza.

Samochód do przewozu osób niepełnosprawnych marki Renault Trafic w 2016r. przejechał 30.480 km i zużył 3.050 litrów oleju napędowego (koszt - 12.437,17 zł). Natomiast amortyzacja samochodu tj. przeglądy, naprawy, wymiana opon, mycie samochodu - wyniosła 6.962,69 zł.

Natomiast samochód Deawoo Lanos w 2016r. przewożąc osoby niepełnosprawne przejechał 4.234 km i zużył 424 litry benzyny (koszt – 1.823,20 zł). Amortyzacja samochodu tj. przeglądy, naprawy, mycie samochodu – wyniosła 2.410,03 zł.

USŁUGI OBIADOWE

Kuchnia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie przygotowuje klientom pomocy społecznej oraz pensjonariuszom dziennego domu pomocy społecznej, w tym dzieciom w czasie organizowanych przez Ośrodek półkolonii i pólzimowiska jeden posiłek dziennie w formie pełnego obiadu.

W 2016 r. z usług obiadowych skorzystały ogółem 592 osoby. W ciągu całego roku przygotowano 37.220 posiłków, a średnia ilość wydawanych dziennie obiadów wyniosła 180. Około 30% ogólnej liczby posiłków było dowożonych transportem MOPS do miejsca zamieszkania podopiecznego.

Odpłatność za posiłki ustalana jest od wysokości dochodu na osobę w rodzinie (zgodnie z zarządzeniem Nr 0151-38/11 Burmistrza Miasta Iławy z dnia 5 kwietnia 2011 r.) i kształtowała się na poziomie **36%** kosztu jednego obiadu, tj. **2,96 zł**. Jednostkowy koszt produkcji obiadu od 1.01.2016 r. do 31.10.2016 r. wynosił **8 zł** (3,00 zł. dzienna stawka żywieniowa + 5,00 zł. opłata eksploatacyjna) – zgodnie z zarządzeniem nr 14/2014 Dyrektora MOPS w Iławie z dnia 11 kwietnia 2014 r. Natomiast od 1 listopada 2016 r. jednostkowy koszt obiadu wzrósł do **9 zł** (4 zł dzienna stawka żywieniowa + 5 zł opłata eksploatacyjna) – zgodnie

z zarządzeniem nr 38/16 Dyrektora MOPS w Iławie z dnia 26 września 2016 r. Dzieci uczestniczące w zajęciach na półkolonii i półzimowisku organizowanym przez Ośrodek z posiłków korzystały bezpłatnie, a koszt „wsadu do kotła” pokrywał MOPS i dotacja z budżetu państwa (wieloletni program rządowy).

W miejscowej stołówce posiłki spożywało (i zabierało na wynos) 329 osób - pensjonariusze i podopieczni MOPS, w tym osoby bezdomne, 7 osób z Warsztatu Terapii Zajęciowej, 9 osób z Powiatowego Środowiskowego Domu Samopomocy, a 154 osobom posiłki dowożono do ich miejsca zamieszkania. Posiłki dowożone były samochodem Renault Kangoo, który w ciągu 11 miesięcy 2016 r. przejechał z obiadami 7.890 km, średnio w ciągu dnia ok. 36 km i zużył 631,20 litrów oleju napędowego (koszt – 2.891 zł).

Kierowca dowoził również artykuły żywnościowe do MOPS, dostarczał pocztę do różnych instytucji na terenie Iławy, realizował inne zadania zlecone przez Dyrektora. Łącznie przejechał w 2016 r. 11.741 km, średnio dziennie 51,27 km i zużył na wszystkie wyjazdy 832 litry oleju napędowego (koszt – 3.808,53 zł). Amortyzacja samochodu tj. przegląd, naprawy, mycie samochodu wyniosła 7.647,05 zł.

Dzieci i młodzież uczestniczące w zajęciach Świetlicy Środowiskowej „Mopsik” oraz Młodzieżowego Klubu Integracji Społecznej, a także uczestnicy półkolonii (dwa turnusy po 2 tygodnie: I turnus - 48 dzieci; II turnus – 56 dzieci) i półzimowiska (jeden turnus 2 tygodnie – 56 dzieci) oprócz obiadów, były objęte również dożywianiem w formie podwieczorków. Podwieczorki zostały sfinansowane ze środków przeznaczonych na dożywianie dzieci **w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2016** (w kwocie 12.072 zł). Kuchnia przygotowuje także wypieki i potrawy na różne uroczystości i imprezy organizowane przez MOPS, organizacje pozarządowe i inne instytucje.

Należy zaznaczyć, że na przestrzeni ostatnich kilku lat ilość przygotowywanych i wydawanych średnio dziennie posiłków utrzymuje się na podobnym wysokim poziomie. I tak: w 2013 r. – 197, w 2014 r. – 179, w 2015 r. – 212, a w 2016 r. 180 średnio dziennie wydawanych posiłków obiadowych. Jest to duża ilość wydawanych dziennie obiadów, co jest wynikiem realizacji również w 2016 r. programu wieloletniego **„Pomoc państwa w zakresie dożywiania”**, który objął swoim zakresem także osoby dorosłe (starsze, niepełnosprawne, o niskich dochodach). Z bezpłatnych posiłków w ramach programu skorzystało 119 osób (w 2015 r. – 104 osoby).

USŁUGI PUNKTU NAPRAWY I WYPOŻYCZANIA SPRZĘTU REHABILITACYJNEGO

Punkt dysponuje sprzętem pochodzącym z darów otrzymanych z Holenderskiej Fundacji współpracy Gminy Tholen z Miastem Iława i innych podmiotów. Wydawanie sprzętu podopiecznym odbywa się na zasadzie wypożyczenia, maksymalnie na okres roku z możliwością przedłużenia terminu. Podstawą wypożyczenia jest wniosek lekarza odpowiedniej specjalności. Wypożyczenie jest odpłatne – 10% ustalonej wartości danego sprzętu przy założeniu, że okres wypożyczenia nie przekroczy jednego roku, a 5% w sytuacji, gdy okres wypożyczenia nie przekroczy pół roku.

Pracownik punktu dokonuje napraw tego sprzętu na miejscu w warsztacie Ośrodka, a także w miejscu zamieszkania klienta (jeśli zachodzi taka potrzeba).

W 2016 r. przeprowadzono prace naprawcze i konserwacyjne sprzętu rehabilitacyjno-ortopedycznego znajdującego się w magazynie MOPS Iława, jak i u użytkowników sprzętu w miejscu zamieszkania. Napraw dokonano w zakresie: renowacji tapicerki, wymiany opon, wulkanizacji dętek, napraw podnóżków i podnośników, ciągów przy kołach, montażu zniszczonych hamulców, spawania

ram wózków, dorabiania brakujących części, wymiany zużytych kół. Prace te wykonano przy 10 wózkach inwalidzkich i innym sprzęcie rehabilitacyjnym w ilości 8 sztuk. Pozostałe wózki oraz sprzęt rehabilitacyjno-ortopedyczny będący w magazynie Ośrodka, podlegają bieżącemu czyszczeniu, konserwacjom i naprawom.

W roku 2016 wypożyczono:

- ❖ Wózki inwalidzkie – 32 szt.
- ❖ Kule ortopedyczne – 11 par
- ❖ Balkoniki – 10 szt.
- ❖ Chodziki – 15 szt.
- ❖ Krzesła WC – 5 szt.
- ❖ Skuter – 2 szt.

Z możliwości przedłużenia okresu użytkowania sprzętu rehabilitacyjnego skorzystało w 2016 r. - 6 osób.

Łącznie z usług punktu korzystało **75** osób (niektóre kilkakrotnie). Odpłatność od podopiecznych za wypożyczony sprzęt w roku 2016 wyniosła **2.338 zł. (dochód gminy)**.

Informacyjnie podaję, że ostatni transport ze sprzętem rehabilitacyjnym z Holandii miasto Iława otrzymało w 2005 r.

USŁUGI KAPIELOWE

Z usług kąpielowych (prysznic na terenie MOPS), które są bezpłatne, korzystali kilka razy w tygodniu pensjonariusze dziennego domu pomocy społecznej, którzy w warunkach domowych nie posiadają urządzeń kąpielowych, bądź z różnych przyczyn nie mają do nich dostępu.

Z tej formy usług korzystały również osoby bezdomne (mieszkańcy Iławy i osoby przyjezdne), w szczególności w okresie jesienno – zimowym. Z kąpieli korzystało od kilku do kilkunastu bezdomnych w miesiącu, a w okresie jesienno-zimowym nawet kilkudziesięciu, a dziennie kilkunastu. Niektórzy z nich korzystali z tej formy usług wielokrotnie.

Osobom bezdomnym udostępniane są nieodpłatnie, m.in. środki higieny osobistej, środki piorące, jednorazowe golarki oraz ręczniki, których koszt zakupu pokrywany jest z budżetu Ośrodka (w 2016 r.- 3.171,98 zł). Informacyjnie podaję, że wzrósł koszt zakupu artykułów dla osób bezdomnych, ponieważ zwiększyła się w roku 2016 liczba osób bezdomnych korzystających z tego rodzaju pomocy.

POMOC DLA OSÓB BEZDOMNYCH

Według danych Ośrodka w 2016 roku problemami bezdomności dotkniętych było **46 osób** (mieszkańców Iławy), z których **18** osób zamieszkiwało w różnych miejscach w Iławie, jak: ogrody działkowe, las, klatki schodowe i piwnice, okolice szpitala, u znajomych, w Zakładzie Karnym, na oddziale odwykowym Szpitala Powiatowego w Iławie i innych. Natomiast kolejnych **28** osób bezdomnych przebywało w schroniskach na terenie kraju i za **25** osób w 2016 r. opłacaliśmy koszt ich pobytu w schroniskach **w kwocie 95.114 zł**. Ze wszystkimi osobami bezdomnymi przebywającymi w schroniskach pracownicy socjalni zawarli kontrakty socjalne, a MOPS podpisał porozumienia ze wszystkimi schroniskami, w których przebywają osoby bezdomne z terenu naszego miasta.

Bezdomność, to trudne i złożone zjawisko. Osoby bezdomne w naszym mieście, zazwyczaj rekrutują się spośród osób nadużywających alkoholu. **Jeśli wyrażą zgodę**, to kierowane są przez MOPS do schronisk dla bezdomnych w Rucewie (Powiat Iławski) i Marwałdzie (Powiat Ostródzki) oraz innych schronisk na terenie kraju. Umieszczamy tam również osoby przyjezdne. W 2016 r. w okresie jesienno –

zimowym **10 osób** skorzystało z tej oferty. Natomiast pięć osób bezdomnych (1 kobieta i 4 mężczyźni), o których wiemy, że przebywają na terenie Iławy, nie korzysta i nie chce korzystać z naszej pomocy, Bezdomna kobieta nie jest mieszkanką Iławy.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie oferuje osobom bezdomnym różnorodną pomoc. Z pomocy tej korzystają oprócz miejscowych bezdomnych, również bezdomni przyjezdni, którzy zgłaszają się do MOPS szczególnie w okresie jesienno – zimowym. W 2016 r. korzystali oni z niżej wymienionych form pomocy.

Realizowane formy pomocy to: Udostępnienie urządzeń sanitarnych i do kąpieli (średnio dziennie 6-11 osób, w ciągu całego roku – 34 osoby), zapewnienie ciepłych posiłków (54), zaopatrzenie w odzież i obuwie (15), umieszczenie w domach dla bezdomnych (10), praca socjalna z bezdomnymi (48), udzielanie porad przez radcę prawnego (4), udzielanie pomocy finansowej (zasiłki okresowe - 15), która przeważnie realizowana jest w formie zakupu artykułów żywnościowych i higieny osobistej w sklepie oraz w formie zasiłków celowych na zakup leków i leczenia, opału (12), pokrycie kosztów pobytu w schronisku dla bezdomnych (25), przyznawanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (8), zasiłków stałych (12), przyznania żywności w formie paczki świątecznej (15), przydzielanie żywności z Banku Żywności w Olsztynie (4).

W zakresie pomocy osobom bezdomnym Ośrodek ściśle współpracował z Komendą Powiatową Policji oraz Strażą Miejską w Iławie (do końca października 2016 r.), którzy własnym transportem dowozili bezdomnych do schronisk w Rucewie, Marwałdzie lub innych schronisk, które dysponowały wolnymi miejscami. Zdarzało się, że niektóre osoby bezdomne dowożone były np. do Rucewa i Marwałdu kilkakrotnie w ciągu roku.

Należy zauważyć, że w okresie wiosennym i letnim nie ma większego problemu z osobami bezdomnymi. Problemy pojawiają się w okresie jesienno-zimowym, w szczególności z umieszczeniem tych osób w schroniskach dla bezdomnych, ponieważ niw wyrażają na to zgody, a bez ich zgody niemożliwe jest umieszczenie w schronisku czy innym ośrodku dla osób bezdomnych. Wówczas prawie codziennie przesiadują w holu MOPS, często znajdują się pod wpływem alkoholu, są wtedy agresywni i wulgarni. W takich sytuacjach zmuszeni jesteśmy prosić o pomoc funkcjonariuszy Policji.

PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE

1) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie, tak jak w latach ubiegłych, zatrudniał w 2016r. **dwóch radców prawnych** w łącznym wymiarze **jednego etatu** (2 x ½). Podział pracy był taki, że jeden z radców prowadził obsługę prawną Ośrodka, zaś drugi zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej, zajmował się poradami prawnymi dla osób i rodzin, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, czego wymaga ustawa o pomocy społecznej.

Poradnictwo to w szczególności dotyczyło takich dziedzin prawa, jak: rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego oraz ochrony praw lokatorów.

W stosunku do roku 2015 odnotowano spadek liczby udzielonych porad, gdyż w 2015 r. było ich **691**, zaś w 2016 r. – **510**. Wynika to z uruchomienia bezpłatnego poradnictwa prawnego usytuowanego w Starostwie Powiatowym w Iławie i świadczonego dla wybranej kategorii osób.

Najliczniejsza tematyka konsultacji to: sprawy alimentacyjne, w tym uchylanie obowiązków alimentacyjnych, rozwody i związane z tym roszczenia alimentacyjne między byłymi małżonkami, kontakty z dziećmi, ograniczenia i pozbawienia władzy rodzicielskiej, ustanowienia rodziny zastępczej.

Niejednokrotnie sporządzano pisma procesowe. Ogółem z wyżej wymienionej tematyki udzielono porad **230 osobom**.

Ubiegłoroczna działalność Powiatowego Zespołu do spraw Orzekania o Niepełnosprawności, spowodowała lawinowy wzrost odwołań od orzeczeń Zespołu i to nie tylko do Wojewódzkiego Zespołu, ale w dalszej kolejności do Sądu Rejonowego w Elblągu.

Poza tym nadal udzielano porad z zakresu rent i emerytur oraz związanego z tym postępowania (m. in. sporządzano odwołania od decyzji, jak też pisma w toku procesu). Odnotowuje się ciągły wzrost zainteresowania prawem spadkowym. W dalszym ciągu jest minimalne zainteresowanie prawem pracy.

Jeśli chodzi o obsługę prawną jednostki, to w 2016 roku radca prawny udzielał porad pracownikom Ośrodka w sprawach służbowych. W ramach obsługi pracowników MOPS radca prawny:

- ✓ opracował i zaopiniował 59 aktów prawa miejscowego i wewnętrznego,
- ✓ zaopiniował 39 umów i porozumień,
- ✓ zaopiniował 83 wnioski o przyznanie zasiłków stałych,
- ✓ wydał ok. 220 opinii w sprawach prowadzonych przez jednostkę,
- ✓ reprezentował jednostkę w 2 sprawach sądowych.

Zabezpieczenie Ośrodka w obsługę prawną jest wystarczające, a podział zadań radców prawnych adekwatny do potrzeb zarówno jednostki, jak i klientów zewnętrznych Ośrodka.

2) W budynku Ośrodka przy ulicy Obr. Westerplatte 5 prowadzone było **wsparcie psychologiczne** dla dzieci i młodzieży uczestniczącej w zajęciach świetlicy środowiskowej „Mopsik” i MKIS oraz ich rodziców i wychowawców w świetlicy, przez zatrudnionego w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Iławie psychologa. Pomoc psychologiczna prowadzona była w formie: konsultacji rodzinnych; rozmów wspierających dzieci, młodzież i dorosłych w sytuacjach kryzysowych; psychoedukacji rodziców (spotkania grupowe tematyczne); psychoedukacji wychowawców (rozmowy dotyczące bieżących problemów z podopiecznymi); terapii dzieci metodami behawioralnymi, arteterapia, rozmowami terapeutycznymi.

Ponadto w 2016 roku w budynku MOPS w Iławie przy ulicy Grunwaldzkiej 6A zatrudniony psycholog (5 godzin w tygodniu) udzielał porad osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych czy opiekuńczo-wychowawczych oraz udzielał wsparcia pracownikom Ośrodka. Opieka psychologiczna realizowana była poprzez:

- ✓ konsultacje rodzinne,
- ✓ konsultacje – spotkania indywidualne z osobami dorosłymi będącymi ofiarami przemocy rodzinnej (Niebieska Karta),
- ✓ konsultacje indywidualne z osobami uzależnionymi (alkoholizm, zakupoholizm),
- ✓ spotkania terapeutyczne dotyczące kryzysowych sytuacji podopiecznych Ośrodka,
- ✓ terapię osób ze zdiagnozowaną chorobą psychosomatyczną,
- ✓ mediacje rodziców będących w trakcie sprawy rozwodowej,
- ✓ spotkania indywidualne z osobami (podopiecznymi oraz pracownikami MOPS),
- ✓ konsultacje i spotkania z pracownikami socjalnymi, asystentami rodzin w celu omówienia sytuacji rodzinnej podopiecznych, u których nastąpiła zmiana funkcjonowania społecznego.

- W okresie sprawozdawczym specjalista w ramach świadczonej pomocy psychologicznej odbył **219 spotkań**, w tym 18 spotkań z ofiarami przemocy w rodzinie (klientami Ośrodka). **Łącznie wsparciem objęto 166 rodzin.**

DZIENNY DOM POMOCY SPOŁECZNEJ – to ośrodek wsparcia dziennego dla osób starszych, samotnych, niepełnosprawnych (usytuowany w budynku przy ulicy Grunwaldzkiej 6A). W dziennym domu prowadzone są:

- zajęcia kulturalno- rekreacyjne,
- zajęcia w ramach terapii zajęciowej i muzykoterapii (Chór „Złoty Wiek”),
- zajęcia w ramach fizjoterapii prowadzone pod okiem fachowca (fizjoterapeuty),
- spotkania integracyjne i okazjonalne,
- zajęcia świetlicowe (np. wspólne czytanie książek i czasopism, oglądanie telewizji i filmów na DVD – dyskusja na ich temat, gry planszowe i gra w karty, organizowanie mini turniejów i konkursów),
- spotkania i pogadanki ze specjalistami różnej specjalności.

Z usług Domu w 2015 r. korzystało **52** pensjonariuszy. Wspólne spędzenie czasu, muzykowanie, wykonywanie prac ręcznych (np. robótki ręczne na drutach, na szydełku, ze słomy, haftowanie, malowanie na szkle itp.), codzienne ćwiczenia w ramach fizjoterapii, wspólne wyjazdy wpływają na poprawę kondycji psychicznej i fizycznej pensjonariuszy Domu. Wykonane przez uczestników rękodzieła przeznaczone są między innymi na: coroczne wernisaże organizowane podczas Międzynarodowego Przeglądu Małych Form Artystycznych w Bartoszczach, inne wystawy i prezentacje organizowane w ciągu całego roku na terenie Iławy, na upominki dla gości odwiedzających dom dziennego pobytu i MOPS.

Działalność Domu zmierza do tego, aby pensjonariusze mogli przeżywać swoją starość i niepełnosprawność będąc ludźmi aktywnymi i radosnymi. Wierzą oni, że samotność, starość, niepełnosprawność, ograniczone środki finansowe czy konflikty rodzinne nie są przeszkodą, aby czynnie spędzać czas i cieszyć się życiem. A takie możliwości daje im Dzienny Dom Pomocy Społecznej w Iławie. Za kilka lat problem osób starszych może stać się jednym z istotniejszych z zakresu działań w sferze społecznej. W związku z tym wzrośnie zapotrzebowanie na różnego rodzaju usługi świadczone na rzecz osób starszych.

W minionym roku pensjonariusze DDPS w Iławie uczestniczyli i jednocześnie byli współorganizatorami spotkań okazjonalnych, jak: Dzień Seniora (85 osób), Dzień Babci i Dziadka (38 osób), Dzień Kobiet (31 osób), Dzień Matki i Ojca (39 osób), Spotkanie Oplatkowe (110 osób), zabawa karnawałowa (75 osób). Ponadto byli na wycieczce w Krynicy Morskiej (27 osób), a 14 osób skorzystało z wyjazdu na wczasy integracyjne w Siemianach (domki campingowe zostały udostępnione przez Burmistrza Miasta Iławy oraz prezesa ITBS). Natomiast 21 osób wzięło udział w **XVII Powiatowych Igrzyskach Osób Niepełnosprawnych w Zalewie**, a 24 pensjonariuszy uczestniczyło w **Przeglądzie Małych Form Artystycznych Osób Niezależnych w Bartoszczach**. Pensjonariuszom oraz dzieciom z Ośrodka Wsparcia został zorganizowany w ramach **XVIII Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny** wspólny piknik rodzinny na terenie MOPS przy ul. Obr. Westerplatte 5. (10) Ponadto byli oni uczestnikami Festynu Integracyjnego Osób Niepełnosprawnych w Olsztynie (17) oraz wysłuchali prelekcji pracownika SANEPID-u na temat profilaktyki cukrzycy (14). Pensjonariusze wzięli także udział w spotkaniu integracyjnym „Bawmy się razem” (17), integrowali się ze słuchaczami Uniwersytetu III Wieku, uczestniczyli w spotkaniu Andrzejkowym na zaproszenie Stowarzyszenia Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Powiatu Iławskiego „Promyk” (10) oraz odwiedzali mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Iławie.

Aktualnie istniejące na terenie miasta formy wsparcia dziennego zaspokajają potrzeby mieszkańców, ale ulega to ciągłym zmianom. Chcąc utrzymać podopiecznego w środowisku zamieszkania wskazane jest, aby w jak najszerszym zakresie zorganizować niezbędne usługi (np. opiekuńcze, rehabilitacyjne, medyczne, kulturalno-rekreacyjne itp.) i stworzyć osiedlowe kluby seniora, gdyż zawsze te formy

pomocy środowiskowej będą tańsze niż umieszczenie zainteresowanego w całodobowej placówce opiekuńczej.

ŚWIETLICA ŚRODOWISKOWA „MOPSIK”

To placówka wsparcia dziennego dla dzieci (uczniów szkoły podstawowej) z rodzin problemowych. Świetlica powstała w 2000 r. i mieści się w budynku MOPS przy ulicy Obr. Westerplatte 5. Zajęcia odbywają się od poniedziałku do piątku, w godzinach od 10⁰⁰ do 18⁰⁰. W okresie wolnym od nauki w budynku tym organizowane są półkolonie i półzimowisko dla dzieci i młodzieży ze Świetlicy „Mopsik” i Młodzieżowego Klubu Integracji Społecznej oraz dla dzieci podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie.

Liczba dzieci zakwalifikowanych do Świetlicy w 2016 r.:

- Rok szkolny (I – VI → **54 dzieci** i IX – XII → **59 dzieci**).

Świetlica działa zgodnie z przyjętym programem wsparcia rodziny w zakresie pracy z dzieckiem i jego rodzicami, który w szczególności uwzględnia:

- ✓ potrzeby edukacyjne dzieci, (np. pomoc w odrabianiu prac domowych i nauce),
- ✓ rozwijanie ich zdolności i zainteresowań,
- ✓ zajęcia kompensacyjno – wyrównawcze z terapeutą i logopeda,
- ✓ zajęcia grupowe i indywidualne z psychologiem,
- ✓ edukacja multimedialna, zajęcia komputerowe,
- ✓ edukacja i wdrażanie nawyków higieny osobistej, (kontrola czystości, możliwość kąpieli w świetlicy), dobrego zachowania,
- ✓ współpraca z rodzinami dzieci,
- ✓ pomoc w nauce języków obcych – j. angielskiego i j. niemieckiego,
- ✓ zajęcia muzyczne i taneczne,
- ✓ uczestnictwo w pracach porządkowych w pomieszczeniach świetlicy i na terenie wokół budynku,
- ✓ zajęcia teatralne – organizacja i przygotowanie scenek, kabaretów, Jasełek, itp.,
- ✓ zabawy ruchowe, gry zespołowe, turnieje piłki nożnej, tenisa stołowego,
- ✓ wspólne oglądanie filmów, bajek, programów edukacyjnych i muzycznych,
- ✓ czynny kontakt opiekunów z pedagogami szkół, wychowawcami i nauczycielami dzieci w szkole, kuratorami sądowymi, policją,
- ✓ imprezy okolicznościowe (Bal karnawałowy, „Dni Rodziny”, Dzień Dziecka, „Bawmy się razem”, Światowy Dzień Walki z Cukrzyca, zabawa andrzejkowa, uroczysta kolacja wigilijna, zakończenie roku szkolnego, liczne imprezy dla uczestników jak: dyskoteki, konkursy, imprezy sportowe, zabawy integracyjne),
- ✓ terapia zajęciowa i zajęcia relaksacyjne,
- ✓ codzienne dożywianie dzieci w formie podwieczorków (finansowanie - Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych), a w czasie ferii letnich i zimowych także obiadów i podwieczorków finansowanych z programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” i środków własnych gminy.

Zajęcia w Świetlicy prowadzone są przez zatrudnionych przez MOPS wychowawców z przygotowaniem pedagogicznym oraz terapeutę (wynagrodzenie finansowane ze środków Urzędu Miasta w Iławie) i psychologa (zatrudnionego w MOPS). Dzięki opiece wyspecjalizowanej kadry, dzieci uczestniczące w zajęciach Świetlicy poprawiają wyniki w nauce i otrzymują promocje do następnych klas.

W okresie jesiennym zakupiono uczestnikom zajęć obuwie na zmianę, a w trakcie uroczystego spotkania przed Świętami Bożego Narodzenia dzieci i młodzież otrzymały paczki ze słodyczami i drobnymi upominkami (finansowanie – środki MOPS – 65 paczek). W okresie od października do listopada 2016 roku 12 uczestników Świetlicy uczęszczało na basen. Organizatorem było Stowarzyszenie ORKA w Iławie, które również sfinansowało zajęcia.

MŁODZIEŻOWY KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ (MKIS) – dla młodzieży ze szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych (w wieku 13 – 18 lat). Klub prowadzi swoją działalność od poniedziałku do piątku w godzinach od 10⁰⁰ - 18⁰⁰.

Klub rozpoczął swoją działalność w październiku 2007 r. w budynku MOPS przy ul. Obrońców Westerplatte 5. Działalność Klubu skierowana jest do młodzieży gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej, która pozostawiona często sama sobie, jest grupą bezpośrednio zagrożoną nadużywaniem alkoholu, środków psychotropowych, a także przestępczością. Zadaniem Klubu jest pomoc w trudnych sytuacjach życiowych uczestników, przeciwdziałanie zjawiskom wyuczanej bezradności i wykluczenia społecznego młodzieży oraz profilaktyka.

Należy zaznaczyć, że działalność Klubu jest kontynuacją programu prowadzonego przez Świetlicę Środowiskową „Mopsik”.

W 2016 r. w zajęciach MKIS wzięło udział 30 uczestników (z różną częstotliwością), z którymi były prowadzone m. in.:

- zajęcia wyrównawcze zgodnie z potrzebami uczestników,
- edukacja multimedialna, zajęcia z użyciem komputera,
- stosowanie różnych form wsparcia i pomocy w trudnych sytuacjach życiowych uczestników,
- zajęcia z elementami dziennikarstwa,
- zajęcia kształtujące i rozwijające zainteresowania (np. zajęcia plastyczne, wokalnie – muzyczne, teatralne, sportowe itp.),
- profilaktyka uzależnień, agresywnych zachowań, przemocy rówieśniczej,
- zajęcia z elementami doradztwa zawodowego,
- wdrażanie programów z zakresu higieny osobistej,
- angażowanie uczestników zajęć do udziału w akcjach charytatywnych organizowanych na terenie miasta oraz motywowanie do pracy wolontariackiej,
- zajęcia indywidualne i grupowe z psychologiem,
- uczestniczenie w pracach porządkowych w Klubie i na terenie budynku oraz wokół niego,
- dożywianie w formie podwieczorków (finansowanie - Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych) oraz w trakcie półkolonii i ferii zimowych w formie obiadów i podwieczorków finansowanych ze środków programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” i środków własnych gminy,
- praca z rodzinami młodzieży wspólnie z pracownikiem socjalnym, asystentem rodziny, psychologiem,
- zajęcia rekreacyjno-sportowe (turnieje piłki nożnej i siatkowej, tenisa stołowego, bilardu itp.),
- wspólne czytanie lektur szkolnych, nauka pisania wypracowań,
- utrzymywanie kontaktu opiekuna z pedagogami szkół, wychowawcami i nauczycielami młodzieży, kuratorami sądowymi, pracownikami socjalnymi, asystentami rodzin, pracownikami PCPR i Policji, TPD, OPPUiPR, w celu wzajemnej wymiany informacji i podjęcia właściwych działań wychowawczych względem podopiecznych,

- imprezy okolicznościowe organizowane wspólnie z uczestnikami świetlicy środowiskowej „Mopsik”, pensjonariuszami Dziennego Domu Pomocy Społecznej, TPD, Stowarzyszeniem Na Rzecz Pomocy Społecznej.

Uczestnikami w MKIS opiekuje się i prowadzi zajęcia wychowawca z przygotowaniem pedagogicznym oraz uprawnieniami kuratora sądowego.

ORGANIZOWANIE WYPOCZYNKU DZIECIOM KLIENTÓW MOPS

W okresie wolnym od nauki w budynku MOPS przy ul. Obr. Westerplatte 5 organizowane są półkolonie i półzimowisko dla dzieci i młodzieży ze Świetlicy Środowiskowej „Mopsik” i Młodzieżowego Klubu Integracji Społecznej oraz dla dzieci podopiecznych MOPS.

- Półzimowisko – **56 dzieci i młodzieży**, w terminie 25.01.16 r. – 7.02.16 r. (wycieczka do Aquaparku w Olsztynie),
- Półkolonie letnie:

I turnus – 48 dzieci i młodzieży (od 2.08.2016 r. do 12.08.2016 r.)	Wycieczka do Ośrodka Twórczej Edukacji i Animacji w Kaczym Bagnie - 26.08.16 r.
II turnus – 56 dzieci i młodzieży (od 16.08.16 r. do 26.08.16 r.)	
- Kolonie letnie w miejscowości Popowo k/Warszawy od 15.07.16 r. do 24.07.16 r. – **30 dzieci i młodzieży** w wieku od 9 – 17 lat (sfinansowane ze środków Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Iławie).

Ponadto ze środków Kuratorium Oświaty w Olsztynie został sfinansowany wypoczynek letni dzieci i młodzieży osób korzystających z pomocy MOPS w Iławie, których rekrutacją zajmowali się pracownicy socjalni. I tak:

- w terminie od 26.06.16 r. do 5.07.16 r. – **16 osób** wyjechało do Kątów Rybackich, w tym 9 uczniów ze szkół podstawowych i 7 uczniów ze szkół gimnazjalnych,
- w terminie od 26.07.16 r. do 4.08.16 r. – **4 uczniów** ze szkół podstawowych wypoczywało w Wiśle.

PUNKT INTERWENCJI KRYZYSOWEJ dla osób i rodzin będących ofiarami przemocy lub innej sytuacji kryzysowej (mieszkańców miasta Iławy).

W budynku na ul. Obrońców Westerplatte 5 wydzielone są dwa pomieszczenia z 4 miejscami noclegowymi, z możliwością przygotowania sobie posiłku oraz z dostępem do urządzeń higieniczno – sanitarnych. Pobyt w Punkcie jest krótkoterminowy (1-3 noclegi).

Osoby i rodziny trafiające do Punktu mają zapewnioną (oprócz schronienia) pomoc psychologiczną i prawną oraz pomoc ze strony pracownika socjalnego, a także pomoc medyczną świadczoną przez pielęgniarkę zatrudnioną w MOPS.

Punkt uruchamiany jest doraźnie.

Informacyjnie podaję, że w 2016 r. nie było konieczności umieszczania w Punkcie osób będących w sytuacji kryzysowej.

KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ (KIS) – dla osób wykluczonych społecznie lub zagrożonych wykluczeniem. Mieści się w budynku MOPS przy ulicy Obr. Westerplatte 5.

Klub rozpoczął swoją działalność w styczniu 2007r. W celu zorganizowania pracy Klubu został zatrudniony koordynator.

Do zadań KIS należy:

- reintegracja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (klientów Ośrodka),
- organizowanie robót publicznych i prac społecznie użytecznych,
- organizowanie poradnictwa prawnego i psychologicznego, doradztwa zawodowego dla uczestników KIS,
- organizowanie działań o charakterze terapeutycznym,
- aktywizowanie osób wykluczonych społecznie,
- tworzenie grup samopomocy,
- współpraca z przedsiębiorcami.

Celem uczestnictwa w zajęciach KIS jest edukacja społeczna, zawodowa i personalna, która ułatwi osiągnięcie samodzielności zawodowej i ekonomicznej uczestników. Klub służy kompleksowym wsparciem swoim uczestnikom. Osobom indywidualnym oraz rodzinom udzielona jest pomoc w odbudowywaniu i podtrzymywaniu umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej, w powrocie do pełnienia ról społecznych oraz podniesieniu kwalifikacji zawodowych, jako wartości na rynku pracy. KIS działa na rzecz integrowania się osób o podobnych trudnościach i problemach życiowych. Pomaga samoorganizować się ludziom w grupy, podejmować wspólne inicjatywy i przedsięwzięcia w zakresie aktywizacji zawodowej, w tym zmierzające do tworzenia własnych miejsc pracy.

W okresie sprawozdawczym koordynator Klubu wspólnie ze Stowarzyszeniem Na Rzecz Pomocy Społecznej zorganizowali trzy spotkania warsztatowe na temat zdrowej żywności i przygotowywania posiłków z osobami, które korzystały z pomocy żywnościowej w 2016 roku. Zajęcia prowadzili specjaliści w zakresie żywienia i żywności z Banku Żywności w Olsztynie. Spotkania były bardzo ciekawe i pouczające i cieszyły się dużym powodzeniem.

Do udziału w zajęciach Klubu rekrutacji dokonują pracownicy socjalni i z wytypowanymi osobami zawierają kontrakty socjalne.

W celu aktywizacji osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w 2016r. (podobnie jak w latach poprzednich) zostało zawarte porozumienie w sprawie **organizacji prac społecznie użytecznych** pomiędzy Starostą Iławskim a Gminą Miejską Iława. W porozumieniu zaplanowano pracę dla **58** podopiecznych MOPS (2015r.-48). Zostali oni zatrudnieni w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Iławie oraz w **13** instytucjach użyteczności publicznej (tj. miejskich szkołach i przedszkolach, ICSTiR, Miejskiej Bibliotece Publicznej, ICK). Okres zatrudnienia obejmował **1.03.2016r. - 31.10.2016r.**, jednak okres ten wydłużono **do 17.12.2016r.** W trakcie realizacji prac społecznie użytecznych zostały również podpisane aneksy do porozumienia i liczba skierowanych podopiecznych wzrosła do **106** – 83 kobiety i 23 mężczyzn (2015r.-83), a spowodowane było to rezygnacją **61** osób w trakcie ich wykonywania (16 osób - podjęcie pracy, 11 – z powodów zdrowotnych, 8 – z innych przyczyn, 26 – bez podania przyczyny), a w ich miejsce zostały zatrudnione kolejne osoby. Program realizacji prac społecznie użytecznych realizowany był w ramach działalności Klubu Integracji Społecznej. Prace wykonywane były w systemie 10 godzin tygodniowo i 40

godzin w miesiącu. Za każdą przepracowaną godzinę bezrobotni otrzymywali **8,10 zł netto**. W ubiegłym roku na wypłaty świadczeń pieniężnych osobom wykonującym prace społecznie użyteczne gmina wydatkowała kwotę **45.169,65 zł**, zaś starosta (zgodnie z porozumieniem) zrefundował kwotę **92.838,15 zł**. Łącznie na realizację Programu została wydatkowana kwota **138.007,80 zł**. Ponadto MOPS pokrył koszty badań lekarskich osób, które podjęły zatrudnienie w ramach prac społecznie użytecznych w Ośrodku w kwocie 345,00 zł. Program prac społecznie użytecznych w 2016 roku ukończyło 45 osób długotrwale bezrobotnych.

Z uwagi na to, że ta forma aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych sprawdza się, w roku 2017 Program ten będzie nadal kontynuowany. W edycji 2017 planowanych jest do zatrudnienia **50 osób** bezrobotnych bez prawa do zasiłku, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Iławie. Osoby te zostaną zatrudnione w miejskich jednostkach takich jak: MOPS, Miejska Biblioteka Publiczna, Przedszkole Miejskie Nr 2 Integracyjne, Przedszkola Miejskie Nr 3, 4, 5 i 6, Samorządowe Szkoły Podstawowe Nr 2, 3 i 4, Gimnazja Samorządowe Nr 1 i 2, Iławskie Centrum Sportu, Turystyki i Rekreacji oraz Iławskie Centrum Kultury, na stanowiskach pracy – opiekunek, sprzątaczek, pomocy kuchennych, pracowników gospodarczych, woźnych, pomocy nauczyciela, konserwatora, pomocy intendenta.

Wymiernym efektem realizacji Programu w 2016 r. było podjęcie zatrudnienia przez 16 osób, a w 2015 r. również przez 16 osób.

USŁUGI PUNKTU WYPOŻYCZANIA SPRZĘTU REHABILITACYJNEGO POZOSTAŁEGO PO LIKWIDACJI STACJI SOCJALNEJ JOHANNITÓW I MIASTA IŁAWY

Z dniem 31 grudnia 2014 r. Pruskie Stowarzyszenie Zakonu Johannitów oraz Fundacja na rzecz Stacji Socjalnych w Prusach Wschodnich wycofali się z wieloletniej współpracy. Uzasadnili swoją decyzję brakiem możliwości zaopatrywania Stacji w pomoce okołomedyczne i pielęgnacyjne pochodzące od darczyńców w celu wsparcia potrzebujących mieszkańców Iławy.

W 2016 r. wypożyczaniem pozostałego po Stacji sprzętu rehabilitacyjnego zajmowała się, jak dotychczas, dyplomowana pielęgniarzka zatrudniona na etacie w MOPS w Iławie. Świadczyła ona również różnego rodzaju usługi mieszkańcom miasta, a w szczególności podopiecznym Ośrodka.

Przeprowadzała bezpłatnie badania poziomu cukru, wykonywała pomiary ciśnienia RR i tętna, obliczała indeks wagi ciała BMI, zmieniała opatrunki, wykonywała zlecenia lekarskie (np. iniekcje, zdejmowanie szwów), ustalała wizyty lekarskie u pacjenta, pomagała w załatwieniu konsultacji lekarskich. Odwiedzała osoby przewlekle chore w ich domach, wspierała fachową wiedzą opiekunki świadczące usługi opiekuńcze w środowisku. Prowadziła profilaktykę i edukację zdrowotną (w zakresie prawidłowego odżywiania, profilaktyki otyłości i chorób układu krążenia, ustalania diety, pielęgnacji i zapobiegania odleżynom u pacjenta leżącego itp.) oraz udzielała instruktaży medycznych. Punkt wspierał również mieszkańców miasta Iławy w środki opatrunkowe, pomoce medyczne i sprzęt rehabilitacyjny. W okresie sprawozdawczym **625 osób** korzystało (bezpłatnie) z wypożyczenia sprzętu medycznego, takiego jak: łóżka z materacem (75 osób), wózki inwalidzkie (97 osób), krzesła toaletowe (31 osób), kule (115 osób), balkoniki (112 osób), materace zmienno – ciśnieniowe (18 osób). Natomiast **176 osób** korzystało: z nakładek na krzesła i wanny, stabilizatorów, inhalatorów, podnośników pneumatycznych, kompresorów, lasek, kaczek, basenów, aparatów słuchowych, zagłówków, poduszek do wózków, itp.

W okresie od 1.01.2016r. do 31.12.2016r. obejmowała stałą opieką potrzebujące środowiska, które otrzymywały:

- środki opatrunkowe i do pielęgnacji ciała, (np. mydła, kremy, dezodoranty),
- środki typu podkłady, pampersy, wkładki anatomiczne itp.,
- odzież i obuwie,
- bieliznę pościelową, ręczniki,
- sprzęt rehabilitacyjny,
- bieżąca pomoc w zakresie świadczeń medycznych.

Dla dzieci i młodzieży ze Świetlicy Środowiskowej „Mopsik” i MKIS pielęgniarka przeprowadziła pogadanki na temat cukrzycy. Ponadto wygłosiła prelekcje dla seniorów z DDPS na temat prawidłowego odżywiania, profilaktyki otyłości i ustalania diety, chorób układu krążenia, cukrzycy, zdefiniowania własnych zagrożeń wynikających z nieprawidłowego stylu życia.

Pielęgniarka zabezpieczała również medycznie wyjazdy seniorów z Dziennego Domu Pomocy Społecznej, pomagała przy organizacji pikników integracyjnych, Dni Rodziny, spotkań organizowanych przez pensjonariuszy dziennego domu, dzieci i młodzieży ze świetlicy „Mopsik” i MKIS, służyła także pomocą podczas organizowanych przez Ośrodek półkolonii i półzimowiska oraz wczasów w Siemianach dla seniorów. Dbała o higienę dzieci i młodzieży w świetlicy i MKIS.

W roku sprawozdawczym pielęgniarka wykonała **268** badań, z których skorzystało **100** osób na miejscu w budynku MOPS oraz udzieliła **248** porad w zakresie zdrowego stylu życia.

Pielęgniarka współpracowała z takimi instytucjami jak: przychodnie, Szpital Powiatowy w Iławie (oddział rehabilitacyjny), Sanepid, lekarze pierwszego kontaktu, pielęgniarki środowiskowe, stowarzyszenia i fundacje.

Przy współpracy ze Stowarzyszeniem Diadetyków, Iławskim Klubem „Amazonki”, PCK oraz Świetlicą Środowiskową „Mopsik” zorganizowała 3 akcje promocji zdrowia, podczas których przebadane zostały **192** osoby, wykonano **676** badań profilaktycznych i udzielono **521** porad w zakresie: prawidłowego odżywiania, profilaktyki chorób układu krążenia, otyłości i ustalania diety, zdefiniowania własnych zagrożeń wynikających z nieprawidłowego stylu życia.

Pielęgniarka dowoziła samochodem osobowym Deawoo Lanos osoby niepełnosprawne – dzieci i osoby dorosłe – na konsultacje do placówek służby zdrowia, do domu pomocy społecznej, czy ZOL poza teren Iławy. Takich wyjazdów było **18**. Były to głównie wyjazdy do Olsztyna i Elbląga, a także do Grudziądz, Gdańska i Ostródy. Ponadto przewoziła dzieci niepełnosprawne do i ze szkoły na terenie Iławy, jeśli zachodziła taka potrzeba. W 2016r. samochód z osobami niepełnosprawnymi poza terenem Iławy przejechał 4.234 km i zużył na te wyjazdy 424 litry benzyny.

Informacyjnie podaje, że będący na stanie magazynu sprzęt rehabilitacyjno-ortopedyczny będzie wypożyczany, aż do jego zużycia.

Działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie z zakresu pomocy społecznej nie ogranicza się tylko do przyznawania świadczeń pieniężnych, w naturze czy usługach. Bardzo ważnym rodzajem pomocy, realizowanym przez zawodową kadrę socjalną, jest **praca socjalna**. Świadczenie pomocy w postaci pracy socjalnej jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym i nie jest uzależnione od posiadanego przez osobę, rodzinę dochodu. Praca socjalna jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Prowadzona jest w celu rozwiązywania ich trudnych sytuacji życiowych oraz pomocy w planowaniu nowych koncepcji życia zawodowego, wzbudzaniu motywacji do działania, wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej.

Pracownik socjalny może egzekwować większą aktywność w poszukiwaniu pracy, może zobowiązywać do działań ukierunkowujących na poprawę sytuacji klienta.

Praca socjalna jest jedną z form usług świadczonych przez instytucję pomocy społecznej, a jednocześnie przenikająca wszystkie formy świadczeń i wspierająca niektóre z nich, np. zasiłki pieniężne. Chodzi o to, aby poprzez częste udzielanie świadczeń pieniężnych, nie doprowadzić do uzależnienia klienta od instytucji. Dlatego też obecnie duży nacisk kładzie się na rozwój tej właśnie formy usług socjalnych.

Ponadto praca socjalna może być świadczona w oparciu o **kontrakt socjalny**, a więc umowę dwustronną zawieraną w formie pisemnej przez pracowników socjalnych z osobami korzystającymi z pomocy społecznej. Celem kontraktu jest ustalenie najbardziej skutecznej drogi wyjścia rodziny z trudnej sytuacji, w jakiej się znalazła, poprzez określenie zobowiązań i uprawnień stron. Zawarcie kontraktu socjalnego zmusza klienta do aktywnego uczestnictwa osoby w rozwiązywaniu i poprawie własnej trudnej sytuacji życiowej, a pracownikowi socjalnemu daje możliwość oceny efektów pracy, skuteczności kontraktu i korygowania określonych celów. W przypadku odmowy zawarcia kontraktu lub niedotrzymania jego postanowień przez świadczeniobiorcę ustawa o pomocy społecznej przewiduje możliwość odmowy przyznania świadczenia, uchylecia decyzji o przyznaniu świadczenia lub wstrzymania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Iławie przyjęto zasadę, że kontrakty socjalne obowiązkowo zakłada się z rodzinami objętymi wsparciem asystenta rodziny oraz z osobami bezdomnymi przebywającymi w Ośrodkach dla Osób Bezdomnych, a także z osobami wykonującymi prace społecznie użyteczne.

W 2016 roku zostało zawartych **113 kontraktów socjalnych**, w tym:

- 50 z rodzinami współpracującymi z asystentem rodziny,
- 59 z osobami wykonującymi prace społecznie użyteczne,
- 4 z osobami bezdomnymi.

Dzięki operatywności i chęci niesienia pomocy przez kadre socjalną, wiele osób i rodzin usamodzielniało się (61 rodzin), udzielono pomocy w uzyskaniu pracy (61 osobom), otrzymały rentę (19 osób). Pracownicy socjalni pomagali podopiecznym w skompletowaniu dokumentów w celu uzyskania stopnia niepełnosprawności (170 osób), kierowali wnioski do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o leczenie odwykowe (6 wniosków), kierowali osoby bezrobotne do prac społecznie użytecznych (106 osób), założyli 8 „Niebieskich Kart” w związku z przemocą w rodzinie oraz wzięli udział w 150 grupach roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, występowali z wnioskami do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny w 28 rodzinach, pomagali w zaopatrzeniu w sprzęt ortopedyczny i rehabilitacyjny (34 osoby) oraz w używaniu sprzęt gospodarstwa domowego (32 rodziny). Ponadto wnioskowano do sądu o leczenie lub umieszczenie w szpitalu bez zgody klienta (8 wniosków) oraz o umieszczenie w DPS bez zgody klienta (2 wnioski). W schronisku lub noclegowni dla osób bezdomnych umieszczono 11 osób, wydano decyzje o skierowaniu do Domu Pomocy Społecznej (15 osobom), zorganizowano pogrzeb (2 osobom), udzielono pomocy w napisaniu wniosku i skompletowaniu dokumentów w celu uzyskania mieszkania komunalnego lub lokalu socjalnego (39 osobom) oraz pomocy w napisaniu pism urzędowych, wypełnianiu druków (869 szt.) i wydano zaświadczenia o korzystaniu bądź nie korzystaniu z pomocy społecznej (146 zaświadczeń). Współpracowano z pielęgniarką środowiskową i lekarzem rodzinnym w sprawach podopiecznych (100 spraw) oraz z kuratorem sądowym (111 spraw) skierowano do konsultantów w celu uzyskania porady prawnej lub psychologicznej (318 osób), udział w posiedzeniach w PCPR w sprawach dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej i ich rodziców biologicznych (40 posiedzeń).

Pracownicy socjalni przeprowadzili **3.044 wywiady środowiskowe** w celu udzielenia pomocy klientom Ośrodka zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej. Ponadto sporządzili wywiady środowiskowe dla potrzeb funduszu alimentacyjnego i świadczeń rodzinnych (222) oraz wywiady środowiskowe u biologicznych rodziców w związku z umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej (25). Przeprowadzili także wywiady środowiskowe (231) i alimentacyjne (159) dla innych instytucji, m. in. ZUS, Policji, Sądu, innych ośrodków pomocy społecznej. **Łącznie sporządzono 3.681 wywiadów środowiskowych.** Pracownicy socjalni sporządzili również **276 adnotacji urzędowych** na wnioski sekcji dodatków mieszkaniowych. Kadra socjalna współpracowała z asystentami rodziny oraz psychologami, kuratorami sądowymi, pedagogami szkolnymi i wychowawcami, strażą miejską, policją i sądami, Powiatowym Urzędem Pracy, pielęgniarkami środowiskowymi, lekarzami, organizacjami pozarządowymi, Ośrodkiem Psychoedukacji Profilaktyki Uzależnień i Pomocy Rodzinie i Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Iławie, Miejskim Zespołem Obsługi Szkół i Przedszkoli, ICK, ICSTiR, a także z Powiatowym Centrum Edukacji w Iławie – Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Kościołami i związkami wyznaniowymi oraz Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i grupami roboczymi, pracodawcami, Urzędem Miasta Iławy i Starostwa Powiatowego, ośrodkami zajmującymi się osobami niepełnosprawnymi, domami pomocy społecznej i schroniskami dla osób bezdomnych.

Z obserwacji pracowników socjalnych wynika, że niektóre osoby i rodziny długotrwale korzystające ze świadczeń pomocy społecznej uzależniają się od MOPS, stają się roszczeniowe i uważają, że udzielanie świadczeń jest obowiązkiem Państwa. Jest to negatywne zjawisko, które prowadzi do tworzenia takich niebezpiecznych sytuacji, jak: dziedziczenie biedy, szereg ubóstwa, wykluczenie społeczne.

Wśród najistotniejszych problemów społecznych, z tytułu którego przydzielona została w 2016 r. pomoc, na czoło wysuwa się długotrwała lub ciężka choroba (**798** rodzin), ubóstwo (**709** rodzin), niepełnosprawność (**608** rodzin), bezrobocie (**413** rodzin) oraz bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego (**282** rodziny), w tym w rodzinach niepełnych (**224** rodziny) oraz rodzinach wielodzietnych (**98** rodzin). Ponadto **25** osób miało trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, a w **138** rodzinach powodem trudnej sytuacji życiowej była potrzeba ochrony macierzyństwa. Natomiast przyczyną kryzysu w **67** rodzinach był problem uzależnienia od alkoholu i często związana z nim przemoc w rodzinie (**5** rodzin). Jednakże sytuacja jest bardziej złożona, bowiem na powyższe przyczyny nakładają się zjawiska z kręgu patologii społecznych. Rzadko dana przyczyna jest jedynym powodem przyznania pomocy, a najczęściej przyczyny te nakładają się na siebie.

Osoby niepełnosprawne oraz długotrwale lub ciężko chore z racji swojej niepełnosprawności bądź przewlekłej choroby nie są w stanie samodzielnie przezwyciężyć trudnych sytuacji życiowych i z powodu swojej bezradności narażone są na społeczne wykluczenie. Problemy tych osób wiążą się głównie z ograniczonymi możliwościami w komunikowaniu się z innymi i samoobsługą, wysokimi wydatkami ponoszonymi na zakup leków, usługi medyczne, zabiegi rehabilitacyjne. Dlatego też potrzebują wsparcia instytucji pomocy społecznej nie tylko w formie pieniężnej, a przede wszystkim usługowej.

Skala poszczególnych problemów obrazuje ogrom pracy i zadań jakie stoją przed pomocą społeczną, a także wagę zjawiska jakim jest zagrożenie socjalne i patologia społeczna.

2. POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W IŁAWIE

2.1. REALIZACJA PROJEKTÓW

a) Od lipca do grudnia 2016r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie realizował projekt konkursowy pn. **„Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej w 2016r.”** w ramach Resortowego Programu Wsparcia Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej. Konkurs został ogłoszony przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej w Warszawie. Wniosek został oceniony pozytywnie i od lipca 2016 r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Iławie zostało zatrudnionych **czterech asystentów rodziny** na umowę o pracę w systemie zadaniowego czasu pracy, których wynagrodzenia w **59,92%** zostały sfinansowane z **dotacji w kwocie 45.916 zł.**

Łączny koszt projektu wyniósł **76.628,66 zł**, a wkład własny gminy stanowiła kwota **30.712,66 zł.**

Asystenci rodziny objęli swoim wsparciem **49 rodzin** (w tym **139 dzieci**) z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, prowadzenia gospodarstwa domowego, zagrożonych umieszczeniem ich dzieci w pieczy zastępczej, bądź też takie, których dzieci już przebywają w pieczy zastępczej. Podczas trwania projektu: trzy rodziny zrezygnowały ze wsparcia asystenta rodziny, ponieważ stwierdziły, że pomoc asystenta rodziny nie jest im potrzebna; jedna rodzina wyprowadziła się z Iławy po 4 miesiącach trwania projektu; jedna podopieczna zmarła, a dzieci zostały umieszczone w placówce opiekuńczo-wychowawczej; cztery rodziny, ze względu na szczególnie skomplikowaną sytuację, zostały przejęte przez asystenta rodziny zatrudnionego w MOPS od 1.01.2015 r. (większe doświadczenie).

b) Od stycznia do grudnia 2015 roku Gmina Miejska Iława (Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie) w partnerstwie z Federacją Organizacji Socjalnych Województwa Warmińsko-Mazurskiego FOSA, która była liderem partnerstwa, wspólnie realizowała projekt pn. **„Partnerstwo na rzecz podniesienia jakości życia osób starszych. Strażnicy Pamięci”**. Projekt ten to realizowane od kilku lat wspólne działania, skierowane do osób starszych, zwłaszcza ofiar II wojny światowej (poszkodowanych przez III Rzeszę). Działania podejmowane w ramach projektu to: spotkania i wyjazdy integracyjne uczestników projektu, wspólne wyjścia na projekcje filmów i na koncerty, obchody rocznic (np. 70 rocznicy wyzwolenia niemieckich obozów koncentracyjnych, 76 rocznicy wybuchu II wojny światowej), spotkanie z Rzecznikiem Praw Osób Starszych, rozwój wolontariatu w środowisku, popularyzacja takich narzędzi społecznej integracji jak - przyjazny sąsiad czy ciepły telefon.

Pomimo, że realizacja projektu zakończyła się w grudniu 2015 roku, to niektóre wydarzenia zawarte w projekcie **„Strażnicy Pamięci”** były kontynuowane od stycznia do grudnia 2016 roku, a brały w nich udział osoby starsze - poszkodowani przez III Rzeszę oraz partnerzy projektu. Oprócz wyjść do kina na projekcje filmów, na koncerty, obchody rocznic, brali udział w konferencjach i spotkaniach integracyjnych. W lutym i sierpniu zorganizowano dwa spotkania z Rzecznikiem praw osób starszych, a we wrześniu w Olsztynie odbyło się dwudniowe spotkanie monitorująco-ewaluacyjne z udziałem partnerów projektu.

2.2. REALIZACJA ZADAŃ W ZAKRESIE WSPIERANIA RODZINY I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ

Zadania są realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz uchwały Nr XXV/258/12 Rady Miejskiej w Iławie z dnia

29 sierpnia 2012 r. **wyznaczającej MOPS w Iławie jako podmiot realizujący zadania Gminy Miejskiej Iława w zakresie pracy z rodziną przewidzianej w w/w ustawie.** Ten kolejny nałożony na gminy przez ustawodawcę obowiązek, ma za zadanie wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w tym współfinansowania pobytu dziecka z terenu gminy w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej oraz interwencyjnym ośrodku preadaptacyjnym.

W 2016 r. otrzymano z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej dotację celową w wysokości 45.916 zł w ramach realizacji resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2016 pn. „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”. Łączny koszt projektu wyniósł 76.628,66 zł, a wkład własny gminy stanowiła kwota 30.712,66 zł. Środki w ramach projektu umożliwiły zatrudnienie czterech asystentów rodziny na okres od lipca do grudnia, którzy objęli swoim wsparciem łącznie **49 rodzin** przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w których przebywało **139 dzieci**.

Dodatkowo od 1.01.2016r. do 31.12.2016r. asystent rodziny zatrudniony w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Iławie objął swoim wsparciem, w ciągu całego roku 22 rodziny (64 dzieci), a w skali miesiąca nie więcej niż 15 rodzin. Jego wynagrodzenie finansowane było ze środków własnych gminy.

Kolejnym istotnym obowiązkiem gminy wynikającym ze wskazanej wyżej ustawy jest ponoszenie stosownych wydatków związanych z umieszczeniem dziecka w rodzinie zastępczej (spokrewnionej lub zawodowej) albo instytucjonalnej pieczy zastępczej. W 2016 r. w pieczy zastępczej przebywało:

- **52** dzieci w rodzinach zastępczych i w rodzinnych domach dziecka,
- **9** dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Natomiast w samym 2016 roku w pieczy zastępczej umieszczono 6 dzieci mieszkańców naszego miasta. Dla porównania w roku 2015 trafiło tam 5 dzieci, w 2014 r. - 8 dzieci, w 2013 r. - 15 dzieci, a w 2012 r. - 9 dzieci.

Na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w pieczy zastępczej Gmina Miejska Iława przeznaczyła w roku sprawozdawczym kwotę 123.925 zł. Natomiast w roku 2015 była to kwota 104.026 zł, w 2014 r. - 74.303 zł, w 2013 r. - 35.388 zł, zaś w roku 2012 kwota ta wynosiła 5.887 zł. Należy zaznaczyć, że wydatki ponoszone przez gminę w tym zakresie nadal będą rosły, ponieważ wzrosły koszty utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych zawodowych oraz rodzinnych domach dziecka.

2.3. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH

Zadania z zakresu świadczeń rodzinnych realizowane są na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1518 z późn. zm.).

W 2016 r. pomocą w zakresie świadczeń rodzinnych objętych zostało **3.061 rodzin (10.987 osób w tych rodzinach, natomiast 4.598 osób uprawnionych)**, którym przyznano świadczenia na kwotę **12.132.841 zł**. W tym **1.311 rodzin** stanowią rodziny pobierające zasiłek rodzinny z dodatkami, natomiast pozostała część stanowią rodziny pobierające świadczenia opiekuńcze, zasiłek pielęgnacyjny jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka, świadczenie rodzicielskie oraz mają opłaconą składkę na ubezpieczenie społeczne.

Zadania te w całości finansowane są z budżetu państwa.

W okresie sprawozdawczym złożonych zostało **2.430 wniosków** o ustalenie prawa do różnego rodzaju świadczeń rodzinnych oraz **282 wnioski** o wypłatę jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka.

Wydanych zostało **2.787 decyzji administracyjnych**, w tym **111 decyzji odmawiających** przyznania świadczeń rodzinnych (w tym 8 decyzji odmawiających przyznania jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka). Głównym powodem było przekroczenie kryterium dochodowego. Odwołanie od wydanych decyzji do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Elblągu wniosło 9 osób. W pięciu przypadkach organ odwoławczy utrzymał w mocy decyzję organu I instancji, w jednym uchylił decyzję i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia. Natomiast w trzech przypadkach organ własną decyzję. W jednym przypadku klient odwołał się od decyzji organu II instancji do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie (sprawa w toku).

W 2016 roku bez zmian pozostało kryterium dochodowe uprawniające do pobierania świadczeń rodzinnych. Aby uzyskać prawo do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie mógł przekraczać kwoty 674 zł. netto. W rodzinie z dzieckiem niepełnosprawnym dochód na osobę w rodzinie nie mógł przekraczać 764 zł netto. Zmianie nie uległo również kryterium dochodowe brane pod uwagę przy ustalaniu prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka, które wynosi nadal 1.922 zł. netto. Nie zmieniła się także kwota świadczenia, która wynosi 1.000 zł.

Kwoty zasiłków rodzinnych oraz niektórych dodatków do tych zasiłków od 1 listopada 2016 roku zostały podwyższone i wynoszą:

- zasiłek na dziecko w wieku do 5 lat – **95 zł.** (wzrost o 6 zł.),
- zasiłek na dziecko w wieku od 5 do 18 lat – **124 zł.** (wzrost o 6 zł.),
- zasiłek na dziecko powyżej 18 roku życia – **135 zł.** (wzrost o 6 zł.),
- dodatek z tyt. samotnego wychowywania dziecka – **193 zł.** (wzrost o 8 zł.),
- dodatek z tyt. wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – **95 zł.** (wzrost o 5 zł.),
- dodatek z tyt. kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do ukończenia 5 roku życia – **90 zł.** (wzrost o 10 zł.),
- dodatek z tyt. kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia – **110 zł.** (wzrost o 10 zł.),
- dodatek z tyt. podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania (dojazdy) **69 zł.** (wzrost o 6 zł.),
- dodatek z tyt. podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania (zamieszkiwanie w internacie) – **113 zł.** (wzrost o 8 zł.).

Wzrost od listopada 2016 roku kwot zasiłków rodzinnych wraz z niektórymi dodatkami był planowany i wynika z rozporządzenia Rady Ministrów z 7 sierpnia 2015 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę do ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. z 2015r., poz. 1238). Zgodnie z tymże rozporządzeniem od kolejnego okresu zasiłkowego, tj. od 1 listopada 2017 r. nastąpi kolejna, ostatnia z przewidzianych w nim podwyżka świadczeń rodzinnych (zasiłki rodzinne oraz niektóre dodatki) średnio o 5 – 7 zł. Od nowego okresu zasiłkowego wzrośnie również kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń, odpowiednio do kwoty 754 zł. i 844 zł. w przypadku, gdy członkiem rodziny jest niepełnosprawne dziecko.

Zmianie uległa również kwota świadczenia pielęgnacyjnego, które od stycznia 2016 roku wynosiło **1.300 zł.** miesięcznie, a od stycznia 2017 r. wynosi **1.406 zł.** Zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych kwota tego świadczenia podlega corocznej waloryzacji. Natomiast kwoty pozostałych świadczeń opiekuńczych, tj. specjalnego zasiłku opiekuńczego i zasiłku dla opiekuna kształtują się na dotychczasowym poziomie i wynoszą **520 zł.** miesięcznie.

Z dniem **1 stycznia 2016 roku** nastąpiły istotne zmiany dotyczące świadczeń rodzinnych. Pierwsza z nich to nowy mechanizm ustalania kwoty

należnych świadczeń rodzinnych w przypadku, gdy rodzina przekroczy próg dochodowy – tzw. „złotówka za złotówkę”. Mechanizm ten dotyczy wyłącznie ustalania uprawnień do zasiłku rodzinnego z dodatkami i polega na tym, że za każde przekroczenie progu o 1 zł, łączna miesięczna kwota przysługującego rodzinie świadczenia będzie pomniejszana o 1 zł. W praktyce wygląda to tak, że dla rodziny, która nie spełnia ustawowego kryterium dochodowego, ustalana jest łączna miesięczna kwota przysługujących zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami (zgodnie z wytycznymi zawartymi w ustawie o świadczeniach rodzinnych) oraz łączna miesięczna kwota przekroczenia kryterium dochodowego (różnica pomiędzy miesięcznym dochodem rodziny netto, a kryterium dochodowym pomnożonym przez liczbę członków rodziny). Rodzina otrzyma świadczenie w wysokości stanowiącej różnicę pomiędzy tak ustalonymi kwotami (miesięczna kwota przysługujących świadczeń minus łączna miesięczna kwota przekroczenia). Co istotne, świadczenie zostanie wypłacone, jeżeli różnica między tymi kwotami będzie równa lub większa niż 20 zł. W roku 2016 ze świadczeń rodzinnych na zasadzie „złotówka za złotówkę” skorzystało ok. 175 dzieci w 100 rodzinach.

Nowelizacja ustawy o świadczeniach rodzinnych z lipca 2015 roku wprowadziła począwszy od **1 stycznia 2016 r.** nowe świadczenie – **świadczenie rodzicielskie**. Przysługuje ono osobom, które urodziły dziecko i nie są uprawnione do zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego (m.in. studenci, osoby uczące się, bezrobotni, osoby nie pracujące). Świadczenie to przysługuje niezależnie od dochodu rodziny i jest wypłacane od dnia porodu przez okres 52 tygodni w przypadku urodzenia jednego dziecka podczas porodu, 65 tygodni w przypadku urodzenia dwójki dzieci, 67 tygodni – trójki dzieci, 69 tygodni – czwórki dzieci oraz 71 tygodni w przypadku piątki i więcej dzieci. O świadczenie mogą ubiegać się również spokrewnione rodziny zastępcze oraz osoby, które przysposobiły dziecko lub w trakcie ubiegania się o przysposobienie sprawują faktyczną opiekę nad dzieckiem do czasu ukończenia przez dziecko 7 roku życia, a jeśli odroczone wobec dziecka obowiązek szkolny – do ukończenia 10 roku życia. **Świadczenie to wynosi 1.000 zł.** i jest świadczeniem podzielnym, co oznacza, że w przypadku przysługiwania za niepełny miesiąc, wypłacane jest proporcjonalnie do okresu na jaki przysługiwało. Odmiennie niż wszystkie pozostałe świadczenia rodzinne – świadczenie rodzicielskie jest wliczane do dochodu rodziny przy ustalaniu prawa do innych świadczeń, np. świadczeń rodzinnych, alimentacyjnych, dodatku mieszkaniowego czy świadczeń z pomocy społecznej. W roku 2016 złożono łącznie 156 wniosków o wypłatę tego świadczenia, wydano 151 decyzji administracyjnych przyznających prawo do świadczenia i wypłacono 1.056 świadczeń na łączną kwotę 962.801 zł.

Świadczenia rodzinne w latach 2013, 2014, 2015 i 2016

Lp.	Wyszczególnienie	Lata			
		2013	2014	2015	2016
1.	Kwota wypłaconych świadczeń (w zł.)	9.163.020	9.497.647	9.750.176	11.285.617
2.	Kwota opłaconych składek społecznych i zdrowotnych (w zł.)	403.052	608.630	934.591	880.484
3.	Liczba rodzin objętych pomocą	2.999	2.849	2.835	3.061
4.	Ilość złożonych wniosków na świadczenia rodzinne	2.382	2.352	2.290	2.430
5.	Ilość złożonych wniosków na „becikowe”	220	254	273	282

6.	Liczba decyzji odmawiających	106	113	75	111
----	------------------------------	-----	-----	----	-----

Analizując dane w powyższej tabeli można zauważyć, iż w roku 2016 w porównaniu z rokiem go poprzedzającym, nastąpił wzrost kwoty wypłaconych świadczeń rodzinnych o 1.535.441 zł. Jest to spowodowane przede wszystkim wprowadzeniem nowego świadczenia, które zwiększyło budżet świadczeń rodzinnych o blisko 1 mln. zł. Nie bez znaczenia była też podwyżka świadczeń pielęgnacyjnych z 1.200 zł na 1.300 zł., a co za tym idzie wzrosły też wydatki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne odprowadzane od tych świadczeń. Ponadto podwyższone zostały kwoty zasiłków rodzinnych i niektórych dodatków do nich. Wzrost liczby rodzin objętych pomocą (o 226), jak i zwiększenie liczby złożonych wniosków (o 140), to w głównej mierze skutek wprowadzenia nowego świadczenia.

Liczba złożonych wniosków o jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka tzw. „becikowe” nieco wzrosła w porównaniu z rokiem 2015.

Wydatki na poszczególne świadczenia rodzinne i z funduszu alimentacyjnego

Lp.	Wyszczególnienie	Rok 2016		
		Liczba świadczeń	Liczba dzieci (świadczeniobiorców) średnia miesięczna	Kwota świadczeń (w zł.)
1	2	3	4	5
1.	Zasiłki rodzinne	20.329	1.694	2.230.189
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu:	8.337	1.935	1.121.074
2.1.	urodzenia dziecka	199	148	140.754
2.2.	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	553	53	216.116
2.3	samotnego wychowywania dziecka	967	81	181.684
2.4	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	2.254	188	217.712
2.5	rozpoczęcia roku szkolnego	1.609	1.233	121.178
2.6	zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła (bursa)	54	6	5.246
2.7	dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	162	15	9.795
2.8	wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	2.539	211	228.589
3.	Zasiłki rodzinne z dodatkami (wiersz 1 + wiersz 2)	28.666	3.629	3.351.263
4.	Zasiłki pielęgnacyjne	21.050	1.754	3.220.650
5.	Świadczenia pielęgnacyjne	1.986	176	2.579.133
6.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	726	61	375.265
7.	Zasiłek dla opiekuna	984	82	509.505
8.	Świadczenie rodzicielskie	1.056	88	962.801
9.	Świadczenia opiekuńcze (wiersz 4 + wiersz 5 + wiersz 6 + wiersz 7 + wiersz 8)	25.802	2.161	7.647.354

10.	Razem (wiersz 3 + wiersz 9)	54.468	5.790	10.998.617
11.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	287	287	287.000
12.	Świadczenie z funduszu alimentacyjnego	4.457	372	1.654.629
13.	Składki na ubezpieczenie społeczne	3.268	273	847.224
14.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	1.924	160	151.942
15.	OGÓŁEM	63.348	6.794	13.939.412

2.4. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY OSOBOM UPRAWNIONYM DO ALIMENTÓW

Z dniem 1 października 2008 r. weszła w życie ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 169 z późn. zm.), która zastąpiła ustawę z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego stanowią formę pomocy państwa dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, które nie mają możliwości wyegzekwowania alimentów od dłużnika. Świadczenia te przysługują osobie uprawnionej do alimentów od rodzica na podstawie wyroku sądu lub na drodze ugody zatwierdzonej przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna.

W 2016r. pomocą w zakresie świadczeń z funduszu alimentacyjnego objęte zostały **254 rodziny (862 osoby w tych rodzinach)**. Wyplacono świadczenia **389 uprawnionym** na kwotę **1.654.629 zł.**

W okresie tym złożonych zostało **331 wniosków** o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego. W 2016r. w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz postępowania wobec dłużników alimentacyjnych wydane zostały **424 decyzje**, w tym **13 decyzji odmawiających** prawa do tego świadczenia. Do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Elblągu wniesiono dwa odwołania, z czego w jednym przypadku organ zmienił własną decyzję, a w drugim odwołanie przekazano do SKO, które uchyliło zaskarżoną decyzję i sprawę przekazało do ponownego rozpatrzenia.

Informacyjnie podaje, że świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje, jeśli dochód na osobę w rodzinie nie przekracza **725 zł. netto**, a mogą się o nie ubiegać osoby samotne, jak i te pozostające w związkach małżeńskich. Ponadto należy przedłożyć zaświadczenie organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o bezskuteczności egzekucji. Świadczenia są wypłacane w wysokości bieżąco ustalonych świadczeń alimentacyjnych, jednakże nie więcej niż 500 zł. miesięcznie.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego w latach 2013, 2014, 2015 i 2016

LATA		2013	2014	2015	2016
fundusz alimentacyjny	kwota wypłaconych świadczeń (w zł.)	1.590.934	1.522.626	1.584.319	1.654.629
	liczba rodzin objętych pomocą	256	262	249	254
	liczba osób uprawnionych	363	377	383	389
	ilość złożonych wniosków	344	359	330	331
	ilość decyzji odmownych	13	7	6	13

Porównując powyższe dane należy stwierdzić, iż w roku 2016 nastąpił wzrost kwoty wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w stosunku do roku 2015. Nieznacznie też wzrosła liczba rodzin i osób uprawnionych do świadczenia, a także ilość złożonych wniosków. Na wzrost kwoty wypłaconych świadczeń miała wpływ, utrzymująca się tendencja podwyższania kwot zasądzonych alimentów. Z kolei liczba dłużników zamieszkujących w mieście Iława w 2016 r. wynosiła **239** osób (2015 r.-234), a liczba dłużników zamieszkujących w innej gminie w przypadku, gdy wierzyciel zamieszkiwał w Iławie wynosiła **69** osób (2015 r.-73). W roku sprawozdawczym wystąpiono z **69** wnioskami (2015 r.-73) o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych do organów właściwych dłużnika. Ponadto wpłynęło **78** wniosków (2015 r.-67) o podjęcie działań wobec dłużników z organów właściwych wierzyciela.

W 2016 r. były podejmowane następujące działania wobec dłużników alimentacyjnych:

- przeprowadzono 70 wywiadów alimentacyjnych;
- skierowano 51 wniosków do policji o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 Kodeksu karnego, tj. za uporczywe uchylanie się od obowiązku alimentacyjnego;
- skierowano 6 wniosków do Starostwa Powiatowego w Iławie o zatrzymanie prawa jazdy dłużnikom;
- zwrócono się z 22 wnioskami do Powiatowego Urzędu Pracy w Iławie o potrzebę aktywizacji zawodowej dłużników alimentacyjnych.

W okresie od 1.01.2016r. do 31.12.2016r. zadłużenie dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego (wraz z odsetkami) wyniosło – **2.162.868 zł.**, a komornicy sądowi wyegzekwowali od dłużników i przekazali na konto MOPS w Iławie kwotę **315.054 zł.** (14,6%).

Natomiast zadłużenie dłużników alimentacyjnych za okres od 1.10.2008r. do 31.12.2016r. (wraz z odsetkami) wynosi ogółem – **13.193.812 zł.**, a komornicy sądowi wyegzekwowali kwotę **1.900.876 zł.** (14,4%).

Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych w latach 2013, 2014, 2015 i 2016

Wyszczególnienie	Lata			
	2013	2014	2015	2016
Liczba dłużników zamieszkujących miasto Iława	232	237	234	239
Liczba dłużników (wierzyciel zamieszkuje w Iławie, dłużnik w innej gminie)	87	74	73	69
Ilość otrzymanych wniosków o podjęcie działań wobec dłużnika	76	68	67	78
Ilość wystosowanych wniosków o podjęcie działań wobec dłużnika	90	74	73	69
Ilość przeprowadzonych wywiadów alimentacyjnych	83	83	79	70

Kwota zadłużenia dłużników alimentacyjnych - w poszczególnych latach (w zł.)	1.596.473	2.047.579	1.741.561	1.654.929
Kwoty wyegzekwowane od dłużników alimentacyjnych - w poszczególnych latach (w zł.)	275.258	291.294	321.910	315.054

Jak wynika z powyższych tabel w roku 2016 w porównaniu do roku 2015 wysokość wypłaconych świadczeń osobom uprawnionym wzrosła o kwotę 70.310 zł., natomiast kwota odzyskanych od dłużników należności była niższa w stosunku do roku poprzedniego o kwotę 6.856 zł.

2.5. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZEGO

Ustawą z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2016 r. poz. 195 z późn. zm.) wprowadzono nowy system wsparcia rodzin – **program Rodzina 500 plus. Świadczenie wychowawcze** to nieopodatkowane 500 zł miesięcznie na każde drugie i kolejne dziecko w rodzinie, bez żadnych dodatkowych warunków. Rodziny o niskich dochodach, nie przekraczających 800 zł, a w przypadku wychowywania niepełnosprawnego dziecka 1.200 zł, otrzymują wsparcie także na pierwsze lub jedyne dziecko.

Program wszedł w życie od 1 kwietnia 2016 roku. Pierwszy okres świadczeniowy obejmuje 18 miesięcy tj. od 1 kwietnia 2016 roku do 30 września 2017 roku. Ustalając prawo do świadczenia wychowawczego na pierwsze lub jedyne dziecko w rodzinie, badany jest dochód rodziny za rok poprzedzający okres świadczeniowy. W bieżącym okresie jest to rok 2014.

W pierwszym okresie funkcjonowania programu (kwiecień – czerwiec 2016 r.) do Ośrodka wpłynęło **2.180 wniosków** o ustalenie prawa do świadczenia, w tym **467** złożonych drogą elektroniczną. Na podstawie wniosków złożonych w tym okresie przyznano świadczenie poczynając od 1 kwietnia 2016 roku, niezależnie w jakim miesiącu wniosek złożono. Natomiast wnioski złożone po 1 lipca 2016 roku rozpatrywane były już na bieżąco, tzn. świadczenie przyznawane było od miesiąca, w którym wpłynął poprawnie wypełniony wniosek wraz z niezbędną dokumentacją. W okresie od lipca do końca 2016 r. wpłynęło 260 nowych wniosków, w tym drogą elektroniczną zostały złożone **22 wnioski**. Łącznie w okresie 9 miesięcy 2016 r. przyjęto i rozpatrzono **2.440 wniosków** o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego. W tym samym czasie wydano **2.488 decyzji administracyjnych** w sprawie świadczenia wychowawczego, w tym **2.338** przyznających prawo do świadczenia i **115** odmownych, w tym **110** z powodu niespełnienia kryterium dochodowego, a **5** z powodu przyznania świadczenia drugiemu rodzicowi. Pozostałe **35** decyzji, to decyzje zmieniające i uchylające świadczenie. W 2016 r. wniesiono **14 odwołań** od decyzji, z czego w trzech przypadkach organ zmienił własną decyzję, a **11** odwołań zostało przekazanych do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Elblągu. Organ odwoławczy w 10 przypadkach utrzymał w mocy zaskarżone decyzje, a w jednym przypadku uchylił decyzję organu I instancji w części dotyczącej okresu na jaki ją przyznano i orzekł o nowej dacie zakończenia wypłaty świadczenia. Od jednej decyzji SKO klient wniósł skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie (sąd uchylił decyzję obu instancji i sprawa wróciła do ponownego rozpatrzenia).

Świadczeniem wychowawczym objętych zostało 3.245 dzieci żyjących w 2.237 rodzinach (liczących 8.480 osób w tych rodzinach). Większa część rodzin pobierała z tut. Ośrodka również inne świadczenia rodzinne. Rodzin

pobierających wyłącznie świadczenie wychowawcze było **998**. Na pierwsze bądź jedyne dziecko, a więc z koniecznością weryfikacji dochodów rodziny, świadczenia przyznano łącznie **1.210 rodzinom**, w tym **160 rodzin** miało podwyższone kryterium dochodowe z uwagi na to, że członkiem rodziny było niepełnosprawne dziecko.

W roku 2016 wypłacono łącznie 27.083 świadczenia na kwotę 13.485.802 zł.

2.6. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU DODATKÓW MIESZKANIOWYCH

Pomocą w formie dodatków mieszkaniowych (**zadanie własne gminy**) objęto **441 gospodarstw domowych** (1.288 osób w tych gospodarstwach), którym wypłacono **3.901** dodatków mieszkaniowych na kwotę **608.810 zł**, z tego użytkownikom mieszkań:

- **tworzących mieszkaniowy zasób gminy** na kwotę **350.661 zł**
- pozostałych na kwotę 258.149 zł
 - z tego:
 - ✓ spółdzielczych na kwotę 124.123 zł
 - ✓ innych na kwotę 134.026 zł

Procentowy udział kwoty dodatków mieszkaniowych wypłaconych najemcom lokali mieszkalnych tworzących mieszkaniowy zasób gminy w ogólnej kwocie wypłaconych w 2016 r. dodatków wynosił **57,60%**.

W tym okresie średnia wysokość dodatku mieszkaniowego była wyższa niż w 2015 r. (150,70 zł) i wynosiła **156,07 zł**. Także w zasobach komunalnych średni dodatek w porównaniu z rokiem 2015 (172,51 zł) był wypłacany w większej wysokości i wynosił **175,16 zł**.

Rok	Liczba gospodarstw domowych objętych pomocą w formie dodatku mieszkaniowego	Średnia wysokość wypłaconych dodatków (w zł)	Średni dodatek wypłacony w zasobach komunalnych (w zł)	Ogólna kwota wypłaconych świadczeń (w zł)
2011	577	149,41	174,08	728.390
2012	573	148,26	178,09	736.553
2013	579	154,61	189,38	745.524
2014	580	156,18	185,09	742.787
2015	484	150,70	172,51	644.074
2016	441	156,07	175,16	608.810

Analizując dane z poprzednich lat należy zauważyć, że do 2014 r. następował nieznaczny wzrost liczby gospodarstw domowych, którym wypłacane były dodatki mieszkaniowe, a także wzrastała średnia wysokość tego świadczenia oraz średnia wysokość dodatku wypłacanego w zasobach komunalnych, chociaż w 2014r. nieznacznie zmalała. Natomiast w roku sprawozdawczym w porównaniu z 2015r. nastąpił spadek (o 43) liczby gospodarstw domowych, którym wypłacane były dodatki, natomiast nieznacznie wzrosła średnia wysokość tego świadczenia oraz średnia wysokość dodatku mieszkaniowego wypłacanego w zasobach komunalnych, a co za tym idzie, nastąpił spadek wysokości ogólnej kwoty wypłaconych dodatków mieszkaniowych o **35.264 zł**. Spowodowane jest to m.in. wzrostem dochodów wnioskodawców, którzy nabyli uprawnienia do świadczenia pielęgnacyjnego z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, a ponieważ kwota w/w

świadczenia jest systematycznie podwyższana, ma to wpływ na wysokość pobieranego dodatku mieszkaniowego lub jego utratę.

Ponadto od 1 kwietnia 2016 r. wnioskodawcy mogli ubiegać się o świadczenie wychowawcze („500 plus”), które mimo, że nie jest traktowane jako dochód w świetle przepisów o dodatku mieszkaniowym, podwyższyło stopę życiową świadczeniobiorców i część z nich odstąpiła od ubiegania się o dodatek mieszkaniowy. Warto podkreślić, że nie zmalała przy tym średnia wysokość dodatku

Do końca 2016 r. pracownik sekcji dodatków mieszkaniowych przeprowadził **29 wywiadów środowiskowych** oraz zostało sporządzonych przez pracowników socjalnych **276 adnotacji urzędowych** dotyczące korzystania przez wnioskodawców ze świadczeń pomocy społecznej. Miało to na celu przeprowadzenie szczegółowych kontroli w miejscu zamieszkania świadczeniobiorców dodatku mieszkaniowego.

Przeciętny okres korzystania z dodatku, to **6 miesięcy**. Pomoc ta wypłacana jest zarówno do rąk wnioskodawców, jak i na konta administratorów budynków.

W 2016 r. do sekcji dodatków mieszkaniowych wpłynęły **644 wnioski** o przyznanie dodatku mieszkaniowego, w odpowiedzi na które wydano **644 decyzje administracyjne**, z czego **617** przyznających i **27** odmawiających przyznania dodatku. Oprócz tego wpłynęło **68** różnych pism od zarządców budynków (spółdzielni mieszkaniowych, wspólnot, ITBS) oraz wniosków od mieszkańców (np. rezygnacja z dodatku w związku ze zmianą miejsca zamieszkania lub prośba o wystawienie zaświadczenia itp.). Na każde pismo lub wniosek należało udzielić odpowiedzi lub wydać decyzję administracyjną.

Powodami wydania decyzji odmownych było to, że:

- ❖ należny dodatek był niższy niż 2% najniższej emerytury (6 decyzji);
- ❖ kwota przeznaczona na pokrycie wydatków mieszkaniowych poniesionych przez gospodarstwo klienta była wyższa od wydatków udokumentowanych (20 decyzji);
- ❖ nie zostały spełnione ustawowe kryteria przyznania dodatku (1 decyzja).

Od 10 wydanych decyzji administracyjnych wnioskodawcy wnieśli odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Elblągu. W dziesięciu przypadkach organ odwoławczy uchylił decyzje organu I instancji i przyznał świadczenie.

Informacyjnie podaję, że dodatek mieszkaniowy przysługuje wówczas, gdy średni miesięczny **dochód brutto** na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie trzech miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego nie przekracza:

- ❖ **175%** kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym,
- ❖ **125%** kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie wieloosobowym.

Od 1 marca 2016 r. wysokość najniższej emerytury brutto wynosiła 882,56 zł.

Od 1 marca 2017 r. wysokość najniższej emerytury brutto wynosi 1.000 zł.

Poza spełnieniem kryterium dochodowego, dodatek mieszkaniowy przysługuje:

- najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych,
- osobom zamieszkującym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych,
- innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,
- osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo socjalny.

Kolejną przesłanką, którą należy spełnić przy ubieganiu się o świadczenie, to powierzchnia użytkowa mieszkania, która nie może przekraczać dopuszczalnej powierzchni normatywnej, tj.:

- dla 1 osoby – 35 m²
- dla 2 osób – 40 m²
- dla 3 osób – 45 m²
- dla 4 osób – 55 m²
- dla 5 osób – 65 m²
- dla 6 osób – 70 m²
- na każdą kolejną osobę – o 5 m² więcej

Jeżeli w lokalu mieszka osoba niepełnosprawna, poruszająca się na wózku lub osoba niepełnosprawna, która z uwagi na swoją niepełnosprawność musi zamieszkiwać w oddzielnym pokoju, zwiększa się normatywną powierzchnię o 15m². Konieczność zamieszkiwania w oddzielnym pokoju musi być potwierdzona w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności.

2.7. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU DODATKU ENERGETYCZNEGO

Od dnia 1 stycznia 2014 roku osoby i rodziny otrzymujące dodatek mieszkaniowy mogą ubiegać się o przyznanie pomocy w formie zryczałtowanego dodatku energetycznego. Jest to nowa forma wsparcia wprowadzona na mocy ustawy z dnia 26 lipca 2013r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz innych ustaw (tekst jednolity Dz. U. z 2017r., poz. 220 z późn. zm.), polegająca na częściowym pokryciu **ze środków budżetu państwa** kosztów ponoszonych z tytułu opłat za energię elektryczną przez odbiorców energii elektrycznej.

Aby otrzymać dodatek energetyczny, należy spełnić łącznie trzy warunki:

- posiadać ustalone prawo do dodatku mieszkaniowego,
- być stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym,
- zamieszkiwać w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

Osoby, które chcą ubiegać się o dodatek energetyczny powinny:

- złożyć wniosek o przyznanie dodatku energetycznego w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Iławie ul. Grunwaldzka 6A (sekcja dodatków mieszkaniowych, I piętro, pokój 105),
- dołączyć do wniosku kopię umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym.

Wysokość dodatku energetycznego obowiązująca od 1.01.2016r. do 30.04.2016r. wynosiła:

- dla gospodarstwa prowadzonego przez osobę samotną – 11,09 zł/miesiąc,
- dla gospodarstwa składającego się z 2 do 4 osób – 15,40 zł/miesiąc,
- dla gospodarstwa składającego się z co najmniej 5 osób – 18,48 zł/miesiąc.

Wysokość dodatku energetycznego od 1.05.2016r. do 30.04.2017r. uległa zmianie (zgodnie z obwieszczeniem Ministra Energii z dnia 22 kwietnia 2016 roku – M.P. z 2016 r., poz. 411) i wynosi:

- dla gospodarstwa prowadzonego przez osobę samotną – 11,29 zł/miesiąc,
- dla gospodarstwa składającego się z 2 do 4 osób – 15,68 zł/miesiąc,
- dla gospodarstwa składającego się z co najmniej 5 osób – 18,81 zł/miesiąc.

W okresie od 1.01.2016r. do 31.12.2016r. przyjęto do rozpatrzenia **83 wnioski** i wydano **83 decyzje administracyjne** przyznające w/w pomoc. Wypłacono **376** dodatków energetycznych na łączną kwotę **5.101,13 zł**. Pomocą tą objęto **41 gospodarstw domowych** (89 osób w tych gospodarstwach). Przyznano:

- 68 dodatków energetycznych w kwocie po 11,09 zł/miesiąc,
- 53 dodatki energetyczne w kwocie po 15,40 zł/miesiąc,
- 12 dodatków energetycznych w kwocie po 18,48 zł/miesiąc,

oraz

- 127 dodatków energetycznych w kwocie po 11,29 zł/miesiąc,
- 98 dodatków energetycznych w kwocie po 15,68 zł/miesiąc,
- 18 dodatków energetycznych w kwocie po 18,81 zł/miesiąc.

Rok	Liczba gospodarstw domowych objętych pomocą w formie dodatku energetycznego	Średnia wysokość wypłaconych dodatków (w zł)	Ogólna kwota wypłaconych świadczeń (w zł)
2014	39	14,28	3.297,92
2015	53	13,92	6.374,90
2016	41	13,57	5.101,13

Analizując dane zawarte w powyższej tabeli można zauważyć, że nastąpił spadek liczby gospodarstw domowych, którym wypłacane są dodatki energetyczne, a średnia wysokość dodatku uległa minimalnemu zmniejszeniu – co jest związane m.in. ze spadkiem liczby osób korzystających z dodatku mieszkaniowego, jak również z niewielką kwotą świadczenia.

2.8. DECYZJE POTWIERDZAJĄCE PRAWO DO ŚWIADCZEŃ OPIEKI ZDROWOTNEJ

Do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 roku mają prawo, oprócz ubezpieczonych, inne osoby posiadające obywatelstwo polskie i posiadające miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej o ile spełniają kryterium dochodowe wynikające z ustawy o pomocy społecznej. W tym przypadku potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej stanowi decyzja wójta (burmistrza, prezydenta) gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy. Wydanie przedmiotowej decyzji poprzedza postępowanie analogiczne jak w przypadku przyznawania świadczeń z pomocy społecznej, a więc niezbędne jest przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego. W wyniku tego wywiadu ustala się, czy dana osoba spełnia wymogi ustawowe i czy możliwe jest potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Burmistrz Miasta Iławy z dniem 10 października 2007 roku upoważnił Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie do załatwiania spraw i wydawania decyzji dotyczących potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej. W 2016 roku wydano **65 decyzji** przyznających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej. Na realizację zadania Ośrodek otrzymał **dotację celową w wysokości 1.680 zł.**

2.9. POMOC MATERIALNA DLA UCZNIÓW

Od dnia **1 września 2014 roku** Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie jest wykonawcą zadania własnego gminy z zakresu przyznawania i wypłacania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie miasta Iława, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 2 września 1991 roku o systemie oświaty.

Świadczeniami pomocy materialnej o charakterze socjalnym są:

- 1) stypendium szkolne,
- 2) zasiłek szkolny.

Osoby uprawnione do otrzymania **stypendium szkolnego:**

- 1) uczniowie szkół publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych dla młodzieży i dorosłych oraz słuchaczom publicznych kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów języków obcych i kolegiów służb społecznych – do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia;

- 2) wychowankowie publicznych i niepublicznych ośrodków umożliwiających dzieciom i młodzieży, o których mowa w art. 16 ust. 7 ustawy o systemie oświaty, a także dzieciom i młodzieży upośledzonym umysłowo ze sprzężonymi niepełnosprawnościami realizację odpowiednio obowiązku szkolnego i obowiązku nauki – do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki;
- 3) uczniowie szkół niepublicznych nieposiadających uprawnień szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych – do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki;
- 4) słuchacze niepublicznych kolegiów nauczycielskich i nauczycielskich kolegiów języków obcych – do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia.

Warunki otrzymania stypendium szkolnego:

- stypendium szkolne może otrzymać uczeń/słuchacz znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe;
- miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia/słuchacza uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne nie może być wyższa niż kwota, o której mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej – tj. **514 zł netto**.

Procedura udzielania zasiłku szkolnego:

- zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego i stanowi pomoc nadzwyczajną inną niż stypendium szkolne;
- o zasiłek szkolny można ubiegać się w terminie nie dłuższym niż dwa miesiące od wystąpienia zdarzenia losowego uzasadniającego jego przyznanie;
- przyznanie tego świadczenia nie jest uzależnione od posiadanego dochodu.

Osobami uprawnionymi do złożenia wniosku zarówno o stypendium szkolone, jak i zasiłek szkolny są:

- rodzice niepełnoletniego ucznia,
- inni przedstawiciele ustawowi ucznia albo
- pełnoletni uczeń,
- dyrektorzy szkół, kolegiów lub ośrodków.

Ustawodawca dopuszcza także możliwość wszczęcia postępowania w przedmiocie przyznania stypendium szkolnego z urzędu.

W okresie od 1 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku na wypłatę stypendiów i zasiłków szkolnych wydatkowano kwotę 561.731,00 zł, w tym ze środków własnych gminy wypłacono kwotę 112.346,20 zł, a z dotacji kwotę 449.384,80 zł.

W ramach tej kwoty przyznano stypendia szkolne:

- 1) za okres od 1.01.2016 r. do 30.06.2016 r. - 254 stypendia szkolne, 150 rodzinom (662 osoby w tych rodzinach) na kwotę 332.321,00 zł (ostatecznie wypłacono świadczenia na kwotę 325.547,00 zł, natomiast nie wypłacono kwoty 6.774,00 zł z przyczyn dotyczących klientów);
- 2) za okres od 1.09.2016 r. do 31.12.2016 r. – 265 stypendiów szkolnych, 153 rodzinom (638 osób w tych rodzinach) na kwotę 236.184 zł i odmówiono przyznania 10 świadczeń 3 rodzinom.

Nie przyznano żadnego zasiłku szkolnego, nie zgłoszono wniosku o przyznanie tej formy pomocy.

Łącznie w okresie od 1.01.2016 r. do 31.12.2016 r. przyznano 519 świadczeń, a 5 spośród nich na kwotę 6.774,00 zł nie zostało zrealizowanych z przyczyn dotyczących klientów.

Stypendia szkolne przyznano 451 uczniom z 214 rodzin (830 osób w tych rodzinach).

2.10. KARTA DUŻEJ RODZINY

W dniu 27 maja 2014 roku Rada Ministrów podjęła uchwałę nr 85 w sprawie ustanowienia rządowego programu dla rodzin wielodzietnych (M.P. poz. 430) oraz przyjęła rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 maja 2014 roku w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych (Dz. U. poz. 755), które to akty prawa zostały zastąpione ustawą z dnia 5 grudnia 2014 roku o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2014 r., poz. 1863) oraz rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2014 roku w sprawie sposobu unieważnienia Karty Dużej Rodziny, wzorów graficznych oraz wzoru wniosku w sprawie przyznania KDR (Dz. U. z 2014 r., poz. 1954) wprowadzających program wsparcia dla rodzin wielodzietnych. Celem programu jest podjęcie działań na rzecz rodzin wielodzietnych, które mogą zapewnić rodzinom szczególne uprawnienia w ramach prowadzonej działalności. Należy podkreślić, że program ma zasięg ogólnokrajowy, zatem adresowany jest do członków rodzin wielodzietnych bez względu na ich miejsce zamieszkania. Beneficjentami są członkowie rodziny wielodzietnej, bez względu na jej dochód. Dokumentem identyfikującym członków rodziny jest **Karta Dużej Rodziny**, wydawana bezpłatnie na wniosek członka rodziny wielodzietnej przez wójta (burmistrza lub prezydenta miasta) właściwego ze względu na miejsce zamieszkania członka rodziny wielodzietnej. Oznacza to, że na wójta nałożony został obowiązek weryfikacji, czy danej rodzinie przysługują uprawnienia. Karta jest dokumentem zindywidualizowanym. W przypadku zagubienia, kradzieży Karty lub jej utracenia w inny sposób, na wniosek członka rodziny wielodzietnej wójt może wydać duplikat Karty. Wydanie duplikatu podlega opłacie w wysokości 9,21 zł.

Rodzicom oraz małżonkom rodzica Karta będzie wydawana na czas nieokreślony. W przypadku dzieci należy wziąć pod uwagę ograniczenia wiekowe, pozostawanie w rodzinnej pieczy zastępczej, kontynuowanie nauki lub konieczność posiadania przez nie określonego stopnia niepełnosprawności. Zatem Karta będzie wydawana w przypadku dziecka:

- małoletniego – do ukończenia 18 r. ż.;
- pełnoletniego – odpowiednio do końca roku szkolnego lub akademickiego, w którym planowane jest ukończenie nauki w danej placówce, zgodnie z terminem wskazanym w zaświadczeniu ze szkoły lub szkoły wyższej o planowanym terminie ukończenia nauki a danej placówce, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 r. ż.;
- legitymującego się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności, w wieku powyżej 18 r. ż. – na okres ważności orzeczenia;
- umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej – na czas umieszczenia w danej rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka;
- w wieku powyżej 18 r. ż. pozostającego w dotychczasowej rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka na zasadach określonych w art. 37 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – odpowiednio do końca roku szkolnego lub akademickiego, w którym planowane jest ukończenie nauki w danej placówce, zgodnie z terminem wskazanym w zaświadczeniu ze szkoły lub szkoły wyższej

o planowanym terminie ukończenia nauki w danej placówce, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 r. ż.

Po upływie wyżej wskazanych terminów członek rodziny wielodzietnej będzie mógł wystąpić ponownie z wnioskiem o przyznanie Karty, pod warunkiem, że będzie spełniał warunki uprawniające do korzystania z programu.

Realizacja zadania – Karty Dużej Rodziny – rozpoczęła się **od dnia 16 czerwca 2014 roku**. Zadanie to zostało przekazane do realizacji Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Iławie. W 2014 roku 54 rodziny otrzymały Karty. Ogółem wydano **294 Karty** Dużej Rodziny, w tym 104 rodzicom (opiekunom) i 190 dzieciom. W okresie od 1.01.2015r. do 31.12.2015r. **98 rodzin** otrzymało Kartę Dużej Rodziny i wydano **448 Kart**, w tym 162 rodzicom (opiekunom) i 281 dzieciom.

Natomiast w okresie sprawozdawczym **47 nowych rodzin** otrzymało Kartę Dużej Rodziny i wydano **213 Kart**.

Od początku realizacji tego zadania tj. od 16.06.2014r. do 31.12.2016r. objęto nim ogółem:

- liczba rodzin – 205
 - w tym:
 - liczba rodzin z 3 dzieci – 158
 - liczba rodzin z 4 dzieci – 33
 - liczba rodzin z 5 dzieci – 11
 - liczba rodzin z 6 dzieci – 2
 - liczba rodzin z 7 dzieci – 1
- liczba osób w tych rodzinach – 1.067
- liczba rodziców (opiekunów) z KDR – 386
- liczba dzieci z KDR – 681.

Informacyjnie podaje, że z ogólnej liczby wydanych Kart Dużej Rodziny w stosunku do 105 Kart upłynął termin ich ważności.

W 2016 roku uchwałą Rady Miejskiej w Iławie nr XXII/206/16 z dnia 21 marca 2016 r. został wprowadzony **Program „Iławska Karta Dużej Rodziny”**, który adresowany jest do rodzin wielodzietnych zamieszkałych na terenie Gminy Miejskiej Iława, którym przysługuje prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny w rozumieniu ustawy o KDR. Mieszkańcy posiadający rządową KDR mogą korzystać z ulg w niżej wymienionych instytucjach i przedsiębiorstwach usługowych:

- Iławskim Centrum Sportu, Turystyki i Rekreacji,
- Iławskim Centrum Kultury,
- Miejskiej Bibliotece Publicznej,
- Restauracji United Chicken przy ulicy Królowej Jadwigi,
- Hurtowni Elektrycznej Eldro,
- Firmie Handlowo-Usługowej FLOWATER,
- Hurtowni Elektrycznej Widro,
- Sklepie Biker-Budzyk,
- Sklepie Champion Sport,
- Kurierze Iławskim,
- Hurtowni Kleks.

Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie oprócz realizacji zadań statutowych Ośrodka wynikających z przepisów prawa, biorą czynny udział w poniższych działaniach:

2.11. EKONOMIA SPOŁECZNA

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie włączył się w działania podejmowane na rzecz ekonomii społecznej w powiecie iławskim poprzez przystąpienie do partnerstwa. Jest to inicjatywa lokalnych samorządów, podmiotów działających w obszarze pomocy społecznej i rynku pracy, organizacji pozarządowych zmierzająca do inicjowania i wspierania przedsięwzięć w obszarze ekonomii społecznej, poprzez którą osoby bezrobotne i zagrożone wykluczeniem społecznym otrzymują szansę na zatrudnienie, organizacje pozarządowe – na pozyskanie nowych źródeł finansowania, a samorzady – na skuteczniejsze działania. Partnerstwo powstało i funkcjonuje przy wsparciu merytorycznym Ośrodka Wspierania Inicjatyw Ekonomii Społecznej OWIES w Elblągu.

Konsekwencją przystąpienia do partnerstwa jest powołanie Uchwałą Nr 127/510/13 Zarządu Powiatu Iławskiego z dnia 8 stycznia 2013 roku Zespołu ds. Ekonomii Społecznej w Powiecie Iławskim. W skład Zespołu weszli przedstawiciele: samorządów - powiatu iławskiego, miasta Iławy i Susza, MOPS i GOPS w Iławie, M-GOPS w Kisielicach, OPS Gminy Lubawa, WTZ w Iławie, Lubawie i Suszu, PUP w Iławie, PCPR w Iławie, OPPUiPR, Centrum Organizacji Pozarządowych w Iławie, Stowarzyszenia „Przystań”, Fundacji Rozwoju Warmii i Mazur.

W ramach prac Zespołu przy wsparciu ekspertów z Ośrodka Wspierania Inicjatyw Ekonomii Społecznej w Elblągu, opracowano Powiatowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej w Powiecie Iławskim na lata 2014 – 2020.

Program został zatwierdzony Uchwałą Nr XLVII/377/2014 Rady Powiatu Iławskiego z dnia 25 września 2014 roku.

Zespół wspomagał utworzenie Spółdzielni Socjalnej „Horyzonty” w Iławie, która rozpoczęła swoją działalność w lipcu 2014 roku, a została utworzona przez dwie organizacje pozarządowe – Stowarzyszenie „Przystań” i Stowarzyszenie „Jesteśmy”. W celu wsparcia inicjatyw ekonomii społecznej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie przekazał do realizacji przez Spółdzielnię część usług opiekuńczych, które realizowane były w 2014r., 2015r. i 2016r.

Warto również wspomnieć, że w strukturach Zespołu została ulokowana Regionalna Platforma Współpracy, która ma zagwarantować pełną wymianę informacji pomiędzy Powiatowym Urzędem Pracy, Powiatową Radą Rynku Pracy, Radą Organizacji Pozarządowych, Ośrodkami Pomocy Społecznej, samorządami lokalnymi i Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie.

W 2016 roku realizację działań z zakresu ekonomii społecznej Zarząd Powiatu Iławskiego przekazał Inkubatorowi Przedsiębiorczości Społecznej w Iławie (IPS), funkcjonującemu w ramach projektu „Inkubator Przedsiębiorczości Społecznej 2”. Projekt ten otrzymał dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej, a realizowany jest przez Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych. IPS udziela wsparcia w postaci doradztwa, animacji oraz szkoleń – zarówno dla organizacji pozarządowych prowadzących różnorodną działalność, jak również dla osób indywidualnych. Oferta wsparcia kierowana jest także do lokalnych przedsiębiorstw i instytucji rynku pracy, pomocy i integracji społecznej, wszelkich podmiotów ekonomii społecznej oraz jednostek samorządu terytorialnego i kościelnych osób prawnych.

2.12. DZIAŁALNOŚĆ STOWARZYSZENIA NA RZECZ POMOCY SPOŁECZNEJ

Stowarzyszenie powstało z inicjatywy pracowników Ośrodka i dnia 4 sierpnia 1992 r. zostało wpisane do rejestru stowarzyszeń. Terenem jego działania jest miasto Iława, z siedzibą w MOPS przy ul. Grunwaldzkiej 6A.

W 2016 roku Stowarzyszenie prowadziło i organizowało pomoc społeczną, ze szczególnym uwzględnieniem osób niepełnosprawnych, w tym dzieci i młodzieży

szkolnej. Na realizację zadań pozyskało środki z Urzędu Miasta w Iławie i Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Dzięki stałej współpracy i kontaktom z lokalnymi organizacjami pozarządowymi, placówkami oświatowymi, przedsiębiorstwami państwowymi i prywatnymi oraz przy aktywnym udziale zawodowej kadry socjalnej i części pracowników Ośrodka udało się zorganizować w 2016 r.:

- w czerwcu w ramach **XVIII Warmińsko – Mazurskich „Dni Rodziny”** piknik rodzinny na placu przy budynku MOPS w Iławie przy ul. Obr. Westerplatte 5. W spotkaniu wzięły udział dzieci i ich rodziny objęte wsparciem MOPS w Iławie, TPD Koło w Iławie oraz pensjonariusze Dziennego Domu Pomocy Społecznej w Iławie. Atrakcjami spotkania były: zabawa przy muzyce na żywo, liczne konkursy z nagrodami, karaoke, mini szkółka piłkarska, loteria, w której każdy uczestnik otrzymał maskotkę, poczęstunek oraz pokaz strażacki. Spotkanie zostało przygotowane przy współpracy Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Iławie oraz sfinansowane ze środków TPD i Stowarzyszenia (pomoc rzeczowa i osobowa MOPS w Iławie) oraz iławskich sponsorów – pomoc rzeczowa.
- w listopadzie otwartą **imprezę integracyjno – sportową pn. „Bawmy się Razem”** w hali widowiskowo-sportowej w Iławie – całkowity koszt imprezy wyniósł **3.600,00 zł**, w tym koszt własny poniesiony przez Stowarzyszenie wyniósł **2.400,00 zł** oraz uzyskano dofinansowanie ze środków Urzędu Miasta w Iławie (ICK) w kwocie **1.200,00 zł**.
Łączna liczba uczestników, którzy wzięli udział w spotkaniu to ok. **450 osób** (w tym 310 osób niepełnosprawnych), w tym samych zawodników i osób biorących udział w występach artystycznych było **200**. Wszyscy uczestnicy mieli zapewniony słodki poczęstunek, a biorące udział w zmaganiach sportowych i zabawach drużyny, otrzymały upominki. Spotkanie rozpoczęło się i zakończyło wspólną zabawą taneczną. Jest to cykliczna impreza, która odbyła się już **po raz czternasty**. Celem, który przyświeca temu spotkaniu jest integracja poprzez sport i zabawę oraz integracja osób niepełnosprawnych ze środowiskiem lokalnym. Wspólna zabawa pomaga w nawiązywaniu kontaktów, uczy otwartości na potrzeby innych. W spotkaniu wzięły udział niepełnosprawne dzieci i młodzież oraz osoby dorosłe wraz z opiekunami i kibicami z placówek edukacyjnych z klasami integracyjnymi (SSP Nr 2 i 3, SG Nr 2), Przedszkola Integracyjnego Nr 2 w Iławie i Przedszkola Specjalnego w Kisielicach, Warsztatu Terapii Zajęciowej, Powiatowego Środowiskowego Domu Samopomocy, Domu Pomocy Społecznej w Iławie, Zespołu Placówek Szkolno-Wychowawczych oraz Dziennego Domu Pomocy Społecznej funkcjonującego w ramach struktury organizacyjnej MOPS.

2.13. WSPÓŁPRACA Z BANKIEM ŻYWNOSCI W OLSZTYNIE

Poza opisaną działalnością Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie od kilku lat włącza się w realizację unijnego programu **PEAD „Dostarczanie żywności dla najuboższej ludności UE”**. I podobnie było w 2016 roku, z tym że program zmienił nazwę i formułę, tj. **Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD)** realizowany w Podprogramie 2016.

Jest on realizowany przy współpracy z Bankiem Żywności w Olsztynie oraz współpartnerem w kosztach i realizacji programu – Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Iławie.

Dystrybutorem żywności w ramach FEAD 2016 r. było Stowarzyszenie Na Rzecz Pomocy Społecznej w Iławie i Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie. Artykuły żywnościowe były wydawane z magazynu zlokalizowanego w budynku MOPS przy ul. Obr. Westerplatte 5.

Informacyjnie podaję, że od stycznia do kwietnia 2016 r. w ramach Podprogramu 2015 Stowarzyszenie otrzymało i rozdysponowało żywność dla podopiecznych MOPS w niżej wymienionym asortymencie i ilościach:

➤ makaron świderki	5.181,00	kg
➤ ryż biały	6.594,00	kg
➤ mleko UHT	11.344,00	l
➤ ser podpuszczkowy dojrzewający	1.507,20	kg
➤ groszek z marchewką	3.014,40	kg
➤ sok jabłkowy	4.710,00	l
➤ mielonka wieprzowa	4.521,60	kg
➤ kasza jęczmienna	6.123,00	kg
➤ płatki kukurydziane	1.884,00	kg
➤ ser topiony	1.695,60	kg
➤ koncentrat pomidorowy	1.808,64	kg
➤ dżem truskawkowy	2.571,64	kg
➤ klopsiki w sosie własnym	5.604,90	kg
➤ cukier biały	6.594,00	kg
➤ olej rzepakowy	4.710,00	l
➤ kawa zbożowa	753,60	kg
oraz żywność dodatkowa z Banku Żywności w Olsztynie:		
➤ danie gotowe (deser)	115,20	kg
➤ lizaki	22,18	kg
➤ keczup	225,60	kg
➤ popcorn	34,80	kg
Razem	69.015,36	kg

W ramach PO PŻ Podprogram 2015 wydano żywność o łącznej wartości: **140.350,72 zł.** oraz żywność dodatkową o wartości **1.857,03 zł.**

W ramach Podprogramu 2016 od września do grudnia 2016 r. pomoc żywnościowa została przekazana **720 mieszkańcom.** Wydano poniżej wymieniony asortyment:

➤ mleko UHT	2.880,00	l
➤ makaron jajeczny	1.080,00	kg
➤ olej rzepakowy	1.440,00	l
➤ groszek z marchewką	576,00	kg
➤ koncentrat pomidorowy	691,20	kg
➤ ryż biały	1.440,00	kg
➤ gulasz wieprzowy	612,00	kg
➤ cukier biały	720,00	kg
➤ herbatniki	576,00	kg
➤ fasola biała	576,00	kg
➤ filet z makreli w oleju	734,40	kg
➤ szynka drobiowa	432,00	kg
Razem	11.757,60	kg

Poza tym Stowarzyszenie otrzymało z Banku Żywności w Olsztynie dodatkową żywność w postaci dań gotowych (obiadek) dla małych dzieci do lat 3, herbatki dziecięca, orzechy, paluszki w ilości 246,75 kg.

W okresie sprawozdawczym w ramach PO PŻ Podprogramu 2016 sprowadzono i wydano żywność o wartości **46.561,32 zł.** oraz żywność dodatkową o wartości **2.086,48 zł.**

Korzystając z usług transportowych Banku Żywności w Olsztynie, zgodnie z zawartą umową, MOPS w Iławie poniósł koszty transportu artykułów żywnościowych w kwocie 7.200,00 zł.

Ośrodek we własnym zakresie zajmuje się dystrybucją żywności. Pracownicy socjalni sami wydają żywność dla swoich podopiecznych. Jest to spory wysiłek fizyczny, pomimo pomocy ze strony podopiecznych.

PO PŻ Podprogramu 2016 będzie kontynuowany do maja 2017 roku.

Zgodnie z PO PŻ **kwalfikacja do udziału w Programie jest możliwa jedynie za pośrednictwem ośrodka pomocy społecznej.** Pomoc żywnościowa może być przekazywana do osób spełniających kryterium kwalifikowalności do statusu osoby najbardziej potrzebującej, tj. osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, spełniających kryterium określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej i których dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej, tj. 951 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 771 zł dla osoby w rodzinie. Stowarzyszenie Na Rzecz Pomocy Społecznej jako jedyne na terenie miasta Iława, prowadziło dystrybucję żywności w 2016 r. w ramach nowego Programu Operacyjnego i wszyscy członkowie Stowarzyszenia wrazili chęć, aby w kolejnych latach nadal zajmować się dystrybucją żywności, ponieważ jest to duża pomoc dla najbardziej potrzebujących mieszkańców naszego miasta.

Informacyjnie podaje, że w 2017 roku dochód dla osoby samotnie gospodarującej i na osobę w rodzinie nie może przekroczyć 200% kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej, tj. 1.268 zł i 1.028 zł.

VII. MODERNIZACJE I REMONTY

W 2016 roku w budynkach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie przy ulicy Obrońców Westerplatte 5 oraz przy ulicy Grunwaldzkiej 6A zostały przeprowadzone niezbędne prace modernizacyjne i remontowe **na kwotę 88.799,52 zł.:**

- 1) Budynek - ulica Obrońców Westerplatte 5
 - wykonanie boiska do gier grupowych,
 - naprawa ściany w łazience,
 - wymiana płytek na antypoślizgowe na schodach zewnętrznych od strony kuchni,
 - uzupełnienie czarnoziemu i wykonanie trawnika wokół części budynku,
 - wykonanie nawierzchni z kostki brukowej (teren przy budynku),
 - ułożenie ażuru.
- 2) Budynek - ulica Grunwaldzka 6A
 - wykonanie fundamentu pod wiatę,
 - położenie nawierzchni z kostki brukowej (z tyłu budynku, na całej jego długości),
 - wykonanie schodów i pochylni wraz z balustradą (dostosowanie dla osób niepełnosprawnych) – szczyt budynku.

Natomiast w **2017 roku** planowane są dalsze prace remontowe i modernizacyjne na terenie wokół obiektu na ulicy Grunwaldzkiej 6A. Planowana jest wymiana ogrodzenia, które powstało w latach 70-tych i wymaga już gruntownego remontu. Także niektóre pomieszczenia w budynku potrzebują już odnowienia, w szczególności pomieszczenia w kuchni.

VIII. WNIOSKI

Na przestrzeni ostatnich kilku lat pomoc społeczna nie tylko w naszym mieście, ale także na terenie całego kraju zmieniła swoje oblicze. Mimo, że potrzebujących jest bardzo wielu, to tendencja rozwoju pomocy społecznej nie idzie w kierunku rozdawnictwa środków finansowych, ale poprzez angażowanie klientów Ośrodka do uczestnictwa w różnego typu projektach realizowanych przez MOPS, zwiększenie ich motywacji do działania i wiary we własne siły, zdobywania nowych umiejętności i kwalifikacji zawodowych.

Aby wdrożyć różnorodne nowatorskie rozwiązania w celu skuteczniejszego wspierania klientów Ośrodka znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej oraz realizować pozostałe zadania nałożone na Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie i co roku nakładane nowe zadania, działania Ośrodka nakierowane są również na inwestowanie w jego kadrę. Podnoszenie przez pracowników kwalifikacji poprzez szkolenia, kursy, studia wyższe, studia podyplomowe, specjalizacje, pozwala im rozwijać się i wzbogacać swój warsztat pracy, a w efekcie lepiej i skuteczniej pomagać oraz na bieżąco zapoznawać się z nowymi przepisami prawa czy częstymi nowelizacjami już istniejących przepisów.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie zajmuje się nie tylko realizacją zadań zawartych w ustawie o pomocy społecznej oraz ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ale także zadaniami z zakresu świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, dofinansowania w formie dodatku mieszkaniowego czy dodatku energetycznego. Jest również realizatorem zadań z zakresu przyznawania i wypłacania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów, a także rządowego programu dla rodzin wielodzietnych - Karta Dużej Rodziny. Ponadto od 1 kwietnia 2016 roku Ośrodek realizował kolejne nowe zadanie, jakim było wprowadzenie systemu wsparcia dla rodzin (świadczenia wychowawczego) – programu Rodzina 500 plus.

Rok 2017 będzie dla Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie kontynuacją realizowanych zadań i prowadzonych działań wynikających z ustaw oraz podejmowaniem nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne, żeby instytucja pomocy społecznej była skuteczna, efektywna i nowoczesna.

Od 1 stycznia 2017 roku Ośrodek realizuje nowe zadanie, jakim jest realizacja ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2016 r. poz. 1860).

Jedną z form wsparcia przewidzianych w ustawie jest jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się żywego dziecka, u którego stwierdzono ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Kwota świadczenia wynosi 4.000 zł. Przysługuje ono matce lub ojcu, a także opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka (tj. osobie faktycznie opiekującej się dzieckiem, jeśli wystąpiła do sądu z wnioskiem o przysposobienie dziecka) bez względu na dochód. Wniosek o jego wypłatę należy złożyć do 12 miesięcy od dnia narodzin żywego dziecka. Wniosek złożony po tym terminie nie zostanie rozpatrzony. Prawo do świadczenia ustalane jest na podstawie stosownego wniosku wraz z zawartymi w nim oświadczeniami i dołączonych dokumentów, tj.:

- zaświadczenia potwierdzającego, że matka dziecka pozostawała pod opieką medyczną najpóźniej od 10 tygodnia ciąży do porodu (zaświadczenie takie wydaje lekarz lub położna). *Wymóg ten nie dotyczy opiekuna prawnego, opiekuna faktycznego i osoby, która przysposobiła dziecko,*
- zaświadczenia lekarskiego, które potwierdza u dziecka ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Zaświadczenie takie może być wystawione wyłącznie przez lekarza,

z którym NFZ zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii. Przepisy nie określają szczegółowo wzoru takiego zaświadczenia.

W bieżącym roku zostały złożone **dwa projekty** na dofinansowanie zadań nakierowanych na wsparcie osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej oraz zagrożonych przemocą lub doświadczających przemocy, w ramach ogłoszonych kursów, tj.:

⇒ Jeden projekt pn. „**Łławski model wsparcia rodziny**” został złożony w ramach *Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020*, współfinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekt został pozytywnie oceniony i otrzyma **dofinansowanie w kwocie 441.444,16 zł**. Łączna wartość projektu to 520.570,78 zł, a wkład własny Gminy Miejskiej Łława wyniesie 79.126,62 zł (to zasiłki celowe z pomocy społecznej wypłacane uczestnikom projektu).

Projekt będzie realizowany przez okres od 1.05.2017 r. do 31.08.2018 r.

Celem projektu jest poprawa funkcjonowania 30 rodzin (47 rodziców i 75 dzieci) zagrożonych ryzykiem ubóstwa i wykluczenia społecznego, poprzez objęcie usługami wspierającymi wypełnianie funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Zadania realizowane w ramach projektu to: praca socjalna, asystentura rodziny, akademie rodziny, ścieżka wsparcia dla rodzin dysfunkcyjnych (t.j. trening kompetencji społecznych i relacji partnerskich, trening kompetencji życiowych, trening kompetencji rodzicielskich, doradztwo indywidualne).

⇒ Drugi projekt pn. „**Bezpieczna rodzina**” został złożony do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach Programu Ochronowego *Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – edycja 2017*.

Konkurs nie został jeszcze rozstrzygnięty.

Wnioskowana kwota dofinansowania to 49.294 zł, wartość wkładu własnego – 14.700 zł. Całkowity koszt projektu wyniesie 63.944 zł.

Projekt będzie realizowany w Świetlicy Środowiskowej MOPSIK i Młodzieżowym Klubie Integracji Społecznej.

Projekt zakłada wsparcie dzieci i młodzieży w wieku szkolnym oraz ich rodzin, zagrożonych i dotkniętych występowaniem zjawiska przemocy.

Środki, które zostaną pozyskane w ramach projektów, pozwolą nie tylko rozwinąć realizowane dotychczas formy wsparcia, ale również poszerzyć ofertę Ośrodka o dotychczas mało lub wcale niewykorzystywane narzędzia czy formy wsparcia.

Z poważaniem

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Łławie

mgr Irena Kasprzycka

Łława, dnia 13 marca 2017 roku